راهنمای مالیاتی برای اعضای

سازمان نظام مهندسی ساختمان

دانلود از:

memar98.com

با همکاری مؤسسه حسابرسی پارس بهروش

memar98.com

راهنمای مالیاتی برای اعضاء سازمان نظام مهندسی

مقدمه:

مالیات ها از منابع مهم درآمدی دولتها بوده و مودیان طرف مخاطب رعایت آن هستند، عدم اطلاع مودیان از قانون مالیاتهای مستقیم موجب عدم بهره مندی از تسهیلات قانون ، بی توجهی به وظایف قانونی و تعلق جریمه های احتمالی که قانونگذار برای آنان پیش بینی کرده می نماید. از این بابت، سازمان نظام مهندسی در راستای کمک به اعضای خود بر آن شد تا با کمک موسسه حسابرسی پارس بهروش (حسابداران رسمی) به بیان پاره ای از مواد و بندهای مهم قانونی در بخش مالیات بر درآمد مشاغل با رویکرد اعضا سازمانهای نظام مهندسی بپردازد.
همچنین از هیات رئیسه سازمان (جناب آقای مهندس رئیسی ریاست، جناب آقای مهندس جواد آفاق اسلامیه خزانه دار، جناب آقای مهندس پور حسینی نایب رئیس اول، جناب آقای مهندس جاوید نایب رئیس دوم ، جناب آقای مهندس اسدی دبیرو جناب آقای مهدی شهرستانکی مشاور مالی سازمان و همچنین مدیران موسسه حسابرسی پارس بهروش (حسابداران رسمی) جناب آقای محمد قبول، جناب آقای سعید لعل قادری، جناب آقای علی بانوی که در فرآیند تهیه این راهنما قبول زحمت نمودند تقدیم و تشکر می گردد.

۱ـ اشخاص مشمول مالیات:

بر اساس ماده ۱ ق.م.م اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی نسبت به کلیه درآمدهایی (املاک، اجاره، حقوق، مشاغل،...) که در ایران یا خارج از آن تحصیل می کنند مشمول مالیات می باشند.
اعضاء سازمان نظام مهندسی از نظر مقررات مالیات مشمول بند ب ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم می گردند.
آیین نامه اجرایی ماده ۹۵ قنون مایاتهای مستقیم در پیوست ۳ ارائه شده است.

۲– درآمد مشمول مالیات مشاغل:

به استناد ماده ۹۳ق. م.م درآمدی که شخص حقیقی از طریق اشتغال یا به عناوین دیگر غیر از موارد مذکور در سایر فصلهای ان قانون در ایران تحصیل میکند پس از کسر معافیتهای مقرر(*) در این قانون مشمول مالیات بر درآمد مشاغل می باشد. به استناد ماده ۹۴ ق.م.م درآمد مشمول مالیات مودیان موضوع این فصل عبارت است از کل فروش کالا و خدمات به اضافه سایر درآمدهای آنان که مشمول مالیات فصول دیگر شناخته نشده پس از کسر هزینه و استهلاک مربوط طبق مقررات فصل هزینه های قابل قبول و استهلاک.

۳ـ تقسیم بندی صاحبان مشاغل بر اساس ماده ۹۵ و۹۶ ق.م.م:

صاحبان مشاغل موضوع این فصل مکلف اند اسناد و مدارک مثبته کافی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات خود نگهداری کنند. صاحبان مشاغل از لحاظ تشخیص درآمد مشمول مالیات به گروههای زیر تقسیم می شوند:

الف -صاحبان مشاغلی که مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند.
صاحبان مشاغل موضوع بند (الف) ماده ۹۵ ق.م.م بر اساس ماده ۹۶ ق.م.م در دوازده گروه فهرست گردیده اند و از دارندگان کارت بازرگانی و کلیه واردکنندگان و صادرکنندگان شروع و به صاحبان موسسات مهندسی و مهندسی مشاور(بند۱۱) و صاحبان موسسات تبلیغاتی و بازاریابی خاتمه می یابد.
ب -صاحبان مشاغلی که مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر درآمد و هزینه می باشند.
صاحبان مشاغل موضوع بند (ب) ماده ۹۵ ق.م.م و در ادامه مفاد ماده ۹۶ ق.م.م صاحبان مشاغل موضوع بند مذکور به نوزده گروه تقسیم گردیده که از صاحبان کارگاههای صنعتی شروع و به اعضا سازمان نظام مهندسی(ردیف ۵) و عاملان فروش و فروشندگان آهن آلات ختم می گردد.
ج -صاحبان مشاغلی که مشمول بندهای (الف) و (ب) فوق نیستند، مکلف اند صورت خلاصه وضعیت درآمد و هزینه خود را طبق ضوابط و نمونه های تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی نگهداری کنند.
صاحبان مشاغل موضوع بند (ج) ماده ۹۵ ق.م.م تمامی صاحبان مشاغلی که مشمول مقررات بندهای (الف) و (ب) در زمره صاحبان مشاغل موضوع بند (ج) می باشند.

memar98.com

بنابراین:
ـ صاحبان موسسات مهندسی و مهندسی مشاور بر اساس بند الف ماده ۹۶ ق.م.م مکلف به ثبت فعالیتهای شغلی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند و باید دفاتر مزبور را نزد اداره ثبت شرکتها پلمپ و با رعایت اصول و موازین و استانداردهای پذیرفته شده حسابداری نگاهداری کنند.
ـ بر اساس ردیف ۵ بند ب ماده ۹۶ ق.م.م کلیه وکلا، کارشناسان، مترجمان رسمی دادگستری، مشاوران حقوقی، حسابداران رسمی و اعضای سازمان های نظام مهندسی مکلف به ثبت فعالیتهای شغلی خود در دفاتر درآمد و هزینه می باشند ، و این دفاتر بر اساس نمونه پیوست باید نزد سازمان امور مالیاتی کشور پلمپ گردد.

۴– مهلت ارائه اظهارنامه مالیاتی:

مشاغل به استناد ماده ۱۰۰ ق.م.م مودیان یا صاحبان مشاغل موضوع این فصل اعم از بند (الف) و (ب) و (ج) مکلف اند اظهارنامه مالیاتی مربوط به فعالیت های شغلی خود را در یک سال مالیاتی برای هر واحد شغلی یا برای هر محل جداگانه طبق نمونه ای که وسیله سازمان امور مالیاتی کشور تهیه خواهد شد، تنظیم و تا آخر تیرماه سال بعد به اداره امور مالیاتی محل شغل خود ارائه و مالیات متعلق را به نرخ مذکور در ماده ۱۳۱ ق.م.م این قانون پرداخت نماید.
تبصره۲ ماده ۱۰۰ ق.م.م در مورد مشمولین این فصل که دارای محل ثابت برای شغل خود نمی باشند، محل سکونت آنها از لحاظ ارائه اظهارنامه محل شغل تلقی می گردد.

۵– مهلت قانونی اعلام شروع فعالیت از سوی صاحبان مشاغل:

بر اساس تبصره۳ ماده ۱۷۷ ق.م.م صاحبان مشاغل مکلف اند، ظرف چهارماه از تاریخ شروع فعالیت مراتب را کتبا به اداره امور مالیاتی محل اعلام نمایند.

۶–مدارک مورد نیاز همراه ارایه اظهارنامه:

۱ـ تصویرشناسنامه ۲- تصویر کارت ملی ۳- تصویر پروانه نظام مهندسی ۴- تصویر اجاره خط یا سند مالکیت محل ۵- تنظیم دفترچه ثبت نام در محل واحد مالیاتی

۷– میزان معافیت به استناد ماده ۱۰۱ ق.م.م:

درآمد سالانه مشمول مالیات مشاغل (*موضوع بند ۲ فوق) که اظهارنامه مالیاتی خود را طبق مقررات این فصل در موعد مقرر ارائه کرده اند تا میزان معافیت موضوع ماده ۸۴ ق.م.م این قانون از پرداخت مالیات معاف و مازاد آن به نرخهای مذکور در ماده ۱۳۱ق.م.م (**) این قانون مشمول مالیات خواهد بود.
از آنجا که بر اساس ماده ۵۲ ماده قانون برنامه پنجم نوسعه میزان معافیت مذکور در بودجه سنواتی کشور تعیین می گردد ،مبلغ معافیت مزبور در هر سال عملکرد در بودجه سالانه تعیین و مشخص می گردد.
شرط ارایه اظهارنامه برای استفاده از معافیت فوق از سال ۱۳۸۲ به بعد جاری است. چگونگی تخصیص معافیت موضوع ماده (۱۰۱) به واحدهای شغلی.

۸– تعیین درآمد مشمول مالیات صاحبان مشاغل:

معمولا ماموران مالیاتی می توانند از سه طریق به تعیین و تشخیص درآمد مشمول مالیات صاحبان مشاغل اقدام نمایند که عبارتند از:

۸-۱- رسیدگی دفاتر:

از طریق رسیدگی به دفاتر و مدارک صاحبان مشاغلی که مکلف به نگهداری دفاتر روزنامه و کل می باشند (مشاغل موضوع بند الف) و همچنین صاحبان مشاغل موضوع بند (ب) که مکلف به نگهداری دفاتر درآمد و هزینه می باشند در صورتیکه طبق آیین نامه تحریر دفاتر عمل نموده و نیز کلیه اصول و موازین و استانداردهای حسابداری را رعایت نمایند و اظهارنامه، ترازنامه و حساب سود و زیان و اسناد و مدارک مربوطه را به موقع به واحد مالیاتی ارایه نمایند، درآمد مشمول مالیات آنان از طریق رسیدگی به دفاتر تعیین می شود و حتی زیان ابرازی نیز در صورت تایید

memar98.com

دفاتر پذیرفته و همچنین پس از کسر معافیت موضوع ماده ۱۰۱ ق.م.م از درآمد ابرازی ، به استناد ماده ۱۳۷ هزینه های درمانی پرداختی هر مودی جهت معالجه خودیا همسر و اولاد ، پدر ، مادر ، برادر و خواهر تحت تکفل نیز در یک سال مالیاتی با رعایت شرایط مندرج در ماده مزبور و ثبت در دفتر درآمد و هزینه از درآمد مشمول مالیات مودی کسر می گردد .

۲-۸- علی الراس:

استفاده از این روش با صراحت تمام در ماده ۹۷ ق.م.م بیان شده است که موارد آن در ذیل اشاره خواهد شد.

۱-۲-۸- در صورتیکه تا موعد مقرر ترازنامه و حساب سود و زیان و یا حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان، حسب مورد، ارائه نشده باشد.

۲-۲-۸- در صورتیکه مودی به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوط از ارایه دفاتر و یا مدارک حساب در محل کار خود، خودداری نماید. در اجرای این بند هرگاه مودی از ارائه قسمتی از مدارک خودداری نماید چنانچه مربوط به هزینه باشد از احتساب آن جزء هزینه های قابل قبول خودداری می شود و در صورتی که مربوط به درآمد باشد، درآمد مشمول مالیات این قسمت از طریق علی الراس تعیین خواهد شد.

۳-۲-۸- در صورتیکه دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات به نظر اداره امور مالیاتی غیر قابل رسیدگی تشخیص داده شود و یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین نامه مربوط مورد قبول واقع نشود مراتب کتبا با ذکر دلایل به مودی ابلاغ و پرونده برای رسیدگی به هیاتی متشکل از سه حسابرس منتخب رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور احاله می گردد .مودی می تواند ظرف یکماه با مراجعه به هیات مذکور رفع اشکال نماید .

در صورت عدم رعایت مفاد قانون مالیاتهای مستقیم (که نکات اساسی آن ارایه شد) درآمد مشمول مالیات اعضا بر اساس روش علی الراس محاسبه {متراژ نظارت یا طراحی (کسر سهمیه از نظارت یا طراحی)*تعرفه* ضریب علی الراس} تشخیص می گردد.

توجه در این روش با توجه به این که ضرایب علی الراس بر اساس بند الف ماده ۱۵۴ق.م.م تعیین و معمولا هر ساله بعد از ۳۱ تیرماه (آخرین فرصت اظهارنامه) نهایی و اعلام می گردد , مالیات مزبور علی الحساب بوده و در صورت تغییر ضرایب مابه التفاوت با جرایم در یافت می گردد.

۳-۸ توافق موضوع ماده ۱۵۸ ق.م.م(خود اظهاری):

بر اساس ماده ۱۵۸ق.م.م سازمان امور مالیاتی هر ساله می تواند در برخی منابع مالیاتی و نقاط مقتضی اظهارنامه های مودیان که به موقع تسلیم نموده باشند ، بدون رسیدگی قبول نماید و فقط تعدادی از آنها را به طور نمونه ای رسیدگی نماید. در سنوات اخیر براساس توافق نامه ای به امضا برخی از سازمانهای نظام مهندسی و ادارات کل مالیاتی تنظیم می گردد بر اساس متراژ نظارت و طراحی و... اقدام به تعیین مالیات هر متر نموده و بر اساس آن با توجه به توافق نامه برگ قطعی مالیات و یا معافیت (مثلا برای زیر ۳۰۰۰متر) می گردد و ۵٪ نمونه را رسیدگی می نماید. نمونه توافق نامه در پیوست می باشد.

۹- میزان کار کرد (کسر سهمیه از نظارت یا طراحی):

این میزان توسط شهرداری یا نظام مهندسی (در استانهای مختلف متفاوت می باشد) اعلام می گردد.

۱۰- روش محاسبه مالیات اعضای سازمان نظام مهندسی:

هر مودی باید درآمد مشول مالیات خود را بر اساس سه روش فوق تعیین و در نهایت با توجه به نرخ های ماده ۱۳۱ ق.م.م(**) بررسی و هر روشی که برای مودی آثار مالیاتی مناسبی دارد اقدام نماید . برای سه روش فوق در پیوست مثال ارایه گردیده است.

مالیات اعضا پس از محاسبه درآمد مشمول مالیات و پس از کسر معافیت سالانه (به طور مثال برای سال عملکرد ۱۳۸۹ مبلغ۵۲،۵۰۰،۰۰۰ریال) بر اساس نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی موضوع ماده ۱۳۱ق. م.م (** مضوع بند های ۶ و ۸فوق) بشرح زیر می باشد .

تا میزان ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال نسبت به مازاد بر سقف معافیت به نرخ ۲۰٪

تا میزان ۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰ریال نسبت به مازاد بر ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال به نرخ ۲۵٪

تا میزان ۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال نسبت به مازاد بر ۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰ریال به نرخ ۳۰٪

memar98.com

نسبت به مازاد یک میلیارد ریال به نرخ ۳۵٪

۱۱– جرایم مودیان:

۱-۱۱- جرایم مودیان مشمول بند (الف) و (ب) ماده ۹۵ ق.م.م:
بر اساس ماده ۱۹۲ ق.م.م در صورت عدم ارائه اظهارنامه و ترازنامه و سود وزیان ۴۰ درصد اصل مالیات قطعی (چنانچه در موعد مقرر اقدام به ارائه اظهارنامه نموده اند ولی ترازنامه و حساب سود و زیان یا دفاتر قانونی نداده اند، جریمه ای معادل ۲۰ درصد مالیات، برای هر یک از موارد مذکور یعنی برای دو مورد فوق جریمه ای معادل ۴۰ درصد مالیات)، عدم ارایه دفاتر قانونی ۲۰ درصد اصل مالیات قطعی ،عدم ارایه حساب سود و زیان ۲۰ درصد اصل مالیات قطعی، رد دفتر مشمول جریمه ای معادل ۱۰ درصد مالیات و جریمه محاسبه می گردد جریمه ۲،۵ درصدی اصل مالیات به ازاء هر ماه تاخیر در پرداخت مالیات از تاریخ سررسید پرداخت مالیات مودیان نیز محاسبه و اعمال می گردد.

۲-۱۱- جرایم مودیان مشمول بند (ج) ماده ۹۵ ق.م.م :
بر اساس ماده ۱۹۲ ق.م.م در صورت عدم ارایه اظهارنامه ۱۰ درصد اصل مالیات جریمه محاسبه و ۲،۵ درصدی اصل مالیات به ازاء هر ماه تاخیر در پرداخت از تاریخ سررسید پرداخت مالیا نیز محاسبه و اعمال می گردد.

۳-۱۱- در صورت عدم ارایه اظهارنامه در مهلت قانونی علاوه بر تعلق جرایم فوق موجب عدم برخورداری از معافیت قانونی می گردد.

۴-۱۱- هرگاه مودی برگ تشخیص مالیاتی صادر را قبول یا با اداره امور مالیاتی توافق نمایند و نسبت به پرداخت مالیات متعلقه یا ترتیب دادن پرداخت آن اقدام کند از هشتاد درصد جرایم مقرر در این قانون معاف خواهند بود.
همچنین در صورتیکه اینگونه مودیان ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ برگ قطعی نسبت به پرداخت یا ترتیب دادن پرداخت آن اقدام نمایند از چهل درصد جرایم متعلقه مقرر در این قانون معاف خواهند بود.

۵-۱۱- بر اساس بند ۳ماده ۲۴۴ق. م.م در صورت اعتراض به برگ تشخیص و در صورت درج درخواست حضور نماینده سازمان نظام مهندسی در هیات حل اختلاف، نماینده این سازمان بعنوان نماینده مودی در ترکیب هیات حل اختلاف قرار می گیرد.
توجه:
جرایم مزبور بر اساس در صدی از مبلغ مالیات قطعی شده محاسبه می گردد ، چنانچه اعضا سازمان با توجه به معافیت موضوع ماده ۸۴ ق.م.م. کلا معاف از پرداخت مالیات گردند ، به استثنا جریمه عدم ارایه اظهار نامه که موجب محرومیت از هر گونه معافیت می گردد در سایر موارد جرایم مورد نخواهد داشت.

۱۲– موارد رد دفاتر (عدم پذیرش آن توسط سازمان امور مالیاتی) موضوع ماده ۲۰ آیین نامه تحریر دفاتر:

۱ـ خارج شدن دفتر از پلمپ و یا اینکه دفتر فاقد یک یا چند برگ باشد.
۲ـ عدم ثبت یک یا چند فعالیت مالی در دفتر به شرط احراز
۳ـ ثبت تمام یا قسمتی از یک فعالیت در حاشیه
۴ـ ثبت تمام یا قسمتی از یک فعالیت بین سطور
۵ـ تراشیدن و پاک کردن و محو کردن مندرجات دفاتر به منظور سوء استفاده
۶ـ جای سفید گذاشتن بیش از حد معمول در تمام صفحه در دفتر مشاغل به منظور سوء استفاده
۷ـ تاخیر تحریر دفتر مشاغل زاید بر حد مجاز مقرر در آیین نامه
۸ـ عدم ارائه یک یا چند جلد از دفاتر ثبت و پلمپ شده (ولونانویس)
۹ـ استفاده از دفاتر ثبت و پلمپ شده سالهای قبل
۱۰ـ عدم تطبیق مندرجات دفاتر با اطلاعات موجود در سیستم های الکترونیکی در مورد اشخاصی که از سیستم های مذکور استفاده می نمایند.
۱۱ـ ثبت هزینه ها و درامدهای غیر واقع در دفاتر به شرط احراز (توضیح این که ثبت هزینه هایی که وقوع آن محقق بوده اما به دلایل خاص قانونی قابل قبول از حیث مالیاتی نیست و برگشت داده می شود به منزله ثبت هزینه هایی غیر واقع تلقی نمی شود.)

memar98.com

۱۳– مزایای تحریر دفتر درآمد و هزینه و ارایه آن به اداره امور مالیاتی:

۱ـ تسهیل در تشخیص درآمد مشمول مالیات در اداره امور مالیاتی و پرداخت مالیات عادلانه.

۲ـ عدم تعلق ۲۰٪ مالیات به عنوان جریمه بابت عدم نگهداری دفتر.

۳ـ در صورت قبولی دفتر عدم تعلق ۱۰٪ جریمه از اصل مالیات.

۴ـ کسر هزینه ها از درآمد سالانه و حتی پذیرش زیان.

۵ـ پذیرش کلیه هزینه های قابل قبول موضوع ماده ۱۴۷ و ۱۴۸ ق.م.م از جمله هزینه استهلاک داراییها، حقوق، اجاره ، ایاب و ذهاب و...

۶ـ قابل کسر بودن زیان تایید شده هر سال از سود سال های بعد.

memar98.com

تکالیف مالیاتی مهندسان

شورای مالیاتی سازمان نظام مهندسی ساختمان

memar98.com

تکالیف مالیاتی مهندسین پس از دریافت پروانه اشتغال

با توجه به اهمیت انجام وظایف و تکالیف مالیاتی به عنوان راهکاری مؤثر و مفید به منظور احقاق حق و شناخت مسوولیت های مترتب برحرفه، شورای مالیاتی سازمان در نظر دارد سلسله مطالب آشنایی با تکالیف و قوانین مالیاتی اعضای سازمان نظام مهندسی ساختمان را با هدف ارتقای سطح آگاهی اعضای سازمان با موضوعات مختلف به چاپ رساند.

در این بخش به منظور جلوگیری از زیان‌های احتمالی ناشی از عدم اطلاع از قوانین و مقررات مالیاتی در زمان دریافت پروانه اشتغال بکار مهندسی به نحوه انجام تکالیف مالیاتی اعضا پس از دریافت پروانه اشتغال اشاره می کنیم.

تعریف واژه ها

۱- مودی- شخص مالیات دهنده

۲- کمک ممیز (کارشناس مالیاتی): کارمند اداره دارائی که زیر نظر ممیز مالیاتی است.

۳- ممیز مالیاتی (کارشناس ارشد مالیاتی): کارمند اداره دارائی که مسوول تشخیص درآمد عملکرد سال شما است.

۴- سر ممیز (رئیس گروه مالیاتی فردی): که بر چند حوزه مالیاتی سرپرستی داشته باشد . ممیزین مالیاتی در هر حوزه زیر نظر رییس گروه مالیاتی هستند.

۵- ممیز کل مالیات (رئیس امور مالیاتی): فردی که نظارت برکار چندین سر ممیز را دارا است.

۶- معاون مدیر کل- چند ممیزکل مالیاتی زیر نظر یک معاونت است.

۷- مدیر کل- کلیه مجموعه تعریف شده در یک اداره کل زیر نظر مدیر کل آن اداره فعالیت می کند.

۸- واحد مالیاتی (حوزه مالیاتی) کوچک ترین جزء تقسیمات اداری است که براساس محدوده جغرافیایی، منابع مالیاتی، نوع مؤدیان یا حسب وظیفه مقرردر قانون مالیات های مستقیم ازطرف سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می شود و مسوولیت تشخیص و مطالبه مالیات را بر عهده دارد و گیرنده اظهارنامه های مالیاتی است.

تشکیل پرونده مالیاتی

اعضای سازمان پس از دریافت پروانه اشتغال بکار خود طبق تبصره ۳ ماده ۱۷۷ ق.م.م ظرف ۴ ماه از تاریخ شروع فعالیت (دریافت پروانه اشتغال بکار مهندسی)فرصت دارند تا بر اساس نشانی مندرج در پشت پروانه اشتغال خود به حوزههای مالیاتی مربوطه مراجعه و تشکیل پرونده مالیاتی دهند .نشانی مندرج در پشت پروانه اشتغال بکار مهندسان، همان محل فعالیت حرفهای شما تلقی می‌شود.

مدارکی که برای تشکیل پرونده مالیاتی مورد نیاز است شامل:

۱- اصل و کپی پروانه اشتغال نظام مهندسی (پشت و رو)

۲- کپی از فرم پیش ثبت نام کد اقتصادی

۳- اصل گواهی امضا از دفترخانه

۴- دفتر درآمد و هزینه

۵- اصل و کپی شناسنامه و کارت ملی

۶- اصل و کپی سند و بنچاق ملک مسکونی اگر مالک هستید.

۷- اصل و کپی اجاره نامه اگر مستاجر هستید(این تصویر باید کد رهگیری داشته باشد).

۸- اصل و کپی فیش تلفن محل سکونت

۹- تهیه دفترچه ثبت نام از حوزه مالیاتی (قابل تهیه در حوزه های مالیاتی)

ثبت نام کد اقتصادی

جهت دریافت کد اقتصادی (بنا به مفاد ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) و پیرو ابلاغ دستورالعمل اجرایی لازم الاجرا از ۹۱/۰۱/۰۱ برای اشخاص حقیقی مشمول بند الف و ب ماده ۹۵ باید از طریق سامانه عملیات الکترونیکی مودیان سازمان امور مالیاتی کشور به آدرس www.tax.gov.ir نسبت به پیش‌ثبت‌نام کد اقتصادی اقدام نمود.

memar98.com

ثبت فعالیت‌های شغلی در دفتر درآمد و هزینه

طبق ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم صاحبان مشاغل از لحاظ تشخیص درآمد مشمول مالیات به سه گروه الف، ب و ج تقسیم می شوند.طبق جزء ۵ بند ب ماده ۹۶ قانون مالیات های مستقیم **اعضای سازمان نظام مهندسی** به لحاظ مقررات مالیاتی از مصادیق صاحبان مشاغل موضوع بند ب ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم هستند. طبق این ماده قانونی این دسته از صاحبان مشاغل مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر درآمد و هزینه هستند.

بند ب ماده ۹۵ قانون: " صاحبان مشاغلی که بر حسب این قانون مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر درآمد و هزینه هستند. نمونه های دفاتر مذکور توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می گردد و در دسترس قرار می گیرد. "

موعد قانونی ثبت دفتر درآمد و هزینه اسفند ماه هر سال برای سال آینده است اما طبق قانون مهندسانیکه در میانه سال پروانه اشتغال حقیقی خود را برای اولین بار دریافت می کنند اگر تصمیم به انجام کار حرفه ای دارند می توانند در زمان تشکیل پرونده در صورتیکه از زمان صدور پروانه چهار ماه نگذشته باشد دفتر درآمد و هزینه تهیه کنند و پس از تشکیل پرونده، دفتر خود را جهت مهر و امضاء به ممیز مالیاتی خود ارائه کنند.

تسلیم اظهار نامه مالیاتی

پس از تشکیل پرونده مالیاتی مهندسان می بایست در هر تیر ماه اظهارنامه مالیاتی سالیانه خود را به صورت الکترونیک از طریق سامانه عملیات الکترونیکی مودیان سازمان امور مالیاتی کشور به آدرس www.tax.gov.ir اعلام کنند.

اخذ امضای الکترونیکی

اعلام مراتب فعالیت حرفه‌ای به اداره امور مالیاتی

شروع فعالیت حرفه‌ای

طبق ماده ۱۷۷ ق.م.م - تبصره ۳- صاحبان مشاغل مکلف اند ظرف چهار ماه از تاریخ شروع فعالیت مراتب را کتبا به اداره امور مالیاتی محل اعلام نمایند. عدم انجام دادن تکلیف فوق در مهلت مقرر مشمول جریمه ای معادل ۱۰ ٪ مالیات قطعی و نیز موجب محرومیت از کلیه تسهیلات و معافیت های مالیاتی از تاریخ شناسایی توسط اداره امور مالیاتی خواهد بود.

عدم فعالیت حرفه‌ای

مهندسانی که هیچگونه فعالیت حرفه ای در ارتباط باپروانه اشتغال خود ندارند در هر تیر ماه می بایست در سایت سازمان امور مالیاتی عدم کارکرد خود را اعلام و بخش درآمد و هزینه را نیز رقم صفر ثبت کرده و اظهارنامه خود را به صورت الکترونیکی ارسال کنند. مهندسانی که تصمیم ندارند پس از اخذ پروانه اشتغال بکار فعالیت حرفه ای داشته باشند، نیاز به نگهداری دفتر ندارند و صرفا می بایست حتما اظهارنامه خود را به صورت الکترونیک در تیر ماه هر سال ارسال کنند. در خصوص آن دسته از مهندسانی که عملکرد حرفه ای ندارند، بدین معنی که کارکرد مهندسی در ارتباط با پروانه اشتغال خود انجام نمی دهند، نیاز به ارسال صورت معاملات فصلی (ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات های مستقیم کشور) نیست.

گزارش معاملات فصلی (ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات های مستقیم کشور) به اداره امور مالیاتی

اعضای سازمان نظام مهندسی جز ردیف ۵ ماده ۹۶ می باشند و به همراه سایر مشاغل بند "ب" ماده ۹۶ تکلیف ارسال معاملات فصلی را دارند این گزارش بصورت فصلی و هر سه ماه یکبار تهیه می‌شود.

دریافت گواهی مفاصا حساب مالیاتی

زمان اعتبار پروانه اشتغال بکار مهندسی به مدت سه سال است و برای تمدید پروانه اشتغال طبق ماده ۱۸۶ قانون مالیات های مستقیم کشور باید گواهی مفاصا حساب مالیاتی از حوزه خود دریافت کنید، لذا در صورت عدم مراجعه به حوزه مالیاتی و عدم اقدام برای تشکیل پرونده مالیاتی پروانه اشتغال بکار مهندسی شما قانونا تمدید نخواهد شد.

سوالات عمومی مرتبط با امور مالیاتی مهندسان

- به تازگی پروانه اشتغال اینجانب صادر شده است آیا در خصوص مالیات کار خاصی را باید انجام بدهم؟

طبق تبصره ۳ ماده ۱۷۷ قانون مالیات های مستقیم مکلف هستید ظرف ۴ ماه از تاریخ شروع فعالیت خود به حوزه های مالیاتی برای تشکیل پرونده مالیاتی مراجعه فرمائید.

- برای تمدید پروانه اشتغال معرفی نامه به اداره مالیات از کدام قسمت سازمان باید گرفته بشود؟

جهت صدور معرفی نامه به اداره مالیات برای اخذ مفاصا حساب مالیاتی از بخش صدور پروانه واقع در طبقه منفی یک سازمان باجه ۸ باید اقدام شود.

- آیا به غیر از ۳٪ مالیاتی که سازمان نظام مهندسی از افراد حقیقی کسر می کند مهندس موظف به پرداخت مالیات دیگری می باشد ؟

بله ۳٪ مالیات علی الحساب بوده که سازمان طبق ماده ۱۰۴ قانون مالیات های مستقیم مکلف به کسر آن و پرداخت به اداره مالیات می باشد ، پرداخت مابقی مالیات بر عهده مهندس می باشد.

- نحوه اعلام کارکرد نظارت گاز برای مهندسین مکانیک به چه نحوی می باشد ؟

کلیه تکالیف مالیاتی(تشکیل پرونده، ارائه اظهارنامه، گزارش۱۶۹ مکررو)... بر عهده ایشان بوده و مکلف به انجام آن می باشند.

- اگر بطور مثال اظهار نامه سال ۹۲ را بدهیم اما درآمدهای فصلی (ماده ۱۶۹ مکرر) سال ۹۲ را انجام ندهیم چه اتفاقی می افتد؟

اظهار نامه و گزارش صورت معاملات فصلی (ماده ۱۶۹ مکرر) دو تکلیف مالیاتی مجزا می باشند که عدم انجام آن جرایم مجزایی دارد.

- فیش کسر ۳٪ علی الحساب مالیات را که سازمان از حق الزحمه مهندسین کسر می کند از کجا دریافت نماییم؟

فیش کسر ۳٪ علی الحساب مالیات در سامانه www.membertax.tceo.ir قابل دریافت می باشد. پس از چاپ این رسید می بایست به آدرس درج شده در پایین آن مراجعه کنید و تایید آنرا اخذ نموده و سپس رسید تایید شده را به حوزه مالیاتی خود نزد ممیز مالیاتی خود ارائه نمایید.

- در صورتیکه به مالیات محاسبه شده توسط ممیز اعتراض داشته باشم به کجا و از چه طریقی می توان اعتراض خود را اعلام نمود؟

شما از زمان صدور برگ تشخیص ۳۰ روز فرصت دارید تا به مالیات محاسبه شده اعتراض نمایید. فرم اعتراض باید بصورت مکتوب توسط شما به ممیز ارائه گردد تا پرونده شما به کمیسیون حل اختلاف مالیاتی ارجاع شود. نماینده سازمان نظام مهندسی در آن کمیسیون حضور یافته و پرونده شما را بررسی نموده و در چارچوب قانون موضوع را رسیدگی می نماید و رای آن توسط نماینده امور مالیاتی صادر می گردد. رای صادر شده رای بدوی می باشد و شما تا ۲۰ روز به این رای فرصت اعتراض دارید تا مجدد پرونده شما در جلسه تجدید نظر مطرح گردد.

- عدم پرداخت مالیات چه جریمه ای دارد؟

پرداخت نکردن مالیات هر ماه ۲.۵٪ جریمه دارد که مجموعا سالی ۳۰٪ جریمه به مالیات شما تعلق خواهد گرفت.

- اگر مهندسی در یک سال مالیاتی از مالیات معاف شود مبلغ ۳٪ ای که از طرف سازمان از درآمد او کسر شده و به حساب اداره مالیات ریخته شده است چه می شود ؟

این پول به عنوان طلب شما از اداره مالیات باقی می ماند و شما می توانید فیش واریز ۳٪ را از سامانهwww.membertax.tceo.ir تهیه کنید و در سال آینده در صورتیکه مشمول مالیات شدید از آن استفاده نمایید. یا می توانید طبق ماده ۲۴۲ قانون مالیات های مستقیم طی نامه ای اعلام نمایید که مبلغ واریز شده را به حساب شما برگردانند. طبق ماده ۲۴۲ قانون مالیات های مستقیم :" ادارهٔ امور مالیاتی موظف است در هر مورد که به علت اشتباه در محاسبه، مالیات اضافی دریافت شدهاست و همچنین در مواردی که مالیاتی طبق مقررات این قانون قابل استرداد میباشد، وجه قابل استرداد را از محل وصولی جاری ظرف یک ماه به مؤدی پرداخت کند.

تبصره - مبالغ اضافه دریافتی از مؤدیان بابت مالیات موضوع این قانون به هر عنوان مشمول خسارتی به نرخ یک و نیم درصد ۱.۵٪ درماه از تاریخ دریافت تا زمان استرداد میباشد و از محل وصولیهای جاری به مؤدی پرداخت خواهد شد. حکم این تبصره نسبت به مالیاتهای

تکلیفی و علی الحسابهای پرداختی درصورتی که اضافه بر مالیات متعلق باشد در صورتی که ظرف سه ماه ازتاریخ درخواست مؤدی مسترد نشود از تاریخ انقضای مدت مزبور جاری خواهد بود."

- آیا در خصوص محاسبه مالیات برای طراحی معماری، سازه و تاسیسات برق و مکانیک نرخ تعرفه سازمان ملاک می باشد؟
بله برای محاسبه درآمد مهندسان طراح مطابق تعرفه طراحی اعلام شده از طرف سازمان می باشد.

- تنظیم دفتر درآمد و هزینه بسیار دشوار و وقتگیر است چرا باید تکلیف دفتر حتما انجام شود ؟
با توجه به اینکه مهندسان ساختمان شامل بند ب ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم کشور می باشند لذا مکلف به ثبت و تحریر دفتر درآمد و هزینه می باشند. عدم تسلیم دفتر در زمان رسیدگی به پرونده های مالیاتی منجر به محاسبه مالیات بر اساس علی الراس می گردد.

- با توجه به تعداد محدودکار و اینکه سازمان خود ارجاع کننده کار می باشد چرا باید اظهارنامه و موارد اینچنینی مالیاتی انجام پذیرد؟
طبق قانون مالیات های مستقیم پس از صدور پروانه اشتغال کلیه تکالیف مالیاتی مندرج در بند ب ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم کشور می بایست توسط خود فرد انجام گیرد. کم بودن کارهای ارجاعی از طرف سازمان و یا سطح درآمد پایین مودیان را از انجام تکالیف مالیاتی مستثنی نمی سازد.

- در سال های که گذشته انجام تکالیف مالیاتی به سهولت انجام می پذیرفت و صرف تفاهم مالیاتی کافی بود چرا اکنون اینهمه تکلیف سنگین شده است؟
در سال های اخیر تکالیف مالیاتی که در قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحات بعدی آن وجود داشت و اجرایی نشده بود به مرحله اجرا درآمده اند و کلیه مودیان مکلف به انجام آن شده اند. به عنوان مثال ثبت دفتر درآمد و هزینه از سال ۸۹ و ارسال گزارش صورت معاملات فصلی(ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات های مستقیم) از سال ۹۱ توسط سازمان امور مالیاتی کشور اجرایی شده است.

- عملکرد شورای مالیاتی سازمان موجب تکالیف بسیار زیادی برای مهندسان شده و چرا سازمان این وظایف را پذیرفته است؟
در سال های اخیر برخی از تکالیف مالیاتی موجود در قانون مالیات های مستقیم کشور اجرایی شده است و این موضوع با مسئولیت این دوره از شورای مالیاتی سازمان مصادف گشته است. شورای مالیاتی سازمان صرفا به منظور آموزش و مشاوره و راهنمایی اعضا در این مدت این تکالیف را به اطلاع اعضاء رسانده و در اجرایی شدن این تکالیف هیچگونه نقشی ندارد.

- چه کنیم تا ممیز نتواند ما را از چارچوب توافق نامه مالیاتی خارج کنند؟
مهندسین می بایست هر سال پس از امضای توافق نامه سازمان نظام مهندسی ساختمان با سازمان امور مالیاتی کشور مفاد توافق نامه را کاملا مطالعه و رعایت نمایند. از جمله مهمترین موارد مهمی که می بایست رعایت گردند به شرح زیر می باشد :
۱- تسلیم اظهارنامه مالیاتی بصورت الکترونیکی از طریق سامانه عملیات الکترونیکی مودیان مالیاتی به نشانی www.membertax.tceo.ir
بخش اظهارنامه الکترونیکی در موعد مقرر قانونی.
۲- اظهارنامه مالیاتی شامل" حساب درآمد و هزینه" تکمیل شده باشد.
۳- ثبت و تحریر دفتر در موعد مقرر قانونی.
۴- تسلیم فهرست اطلاعات مربوط به فعالیت های مهندسی در (طراحی یا نظارت) در زمان مقرر

- تعریف علی الراس چیست؟
ارزیابی پرونده بر اساس قرائن و شواهد توسط واحد مالیاتی.

- ضریب علی الراس چیست ؟
هر ساله اداره مالیات دفترچه ضرایبی را برای مشاغل مختلف تهیه و در اختیار ممیزین قرار می دهد تا بر اساس آن مالیات مودیان در مشاغل مختلف را

به صورت علی الراس حساب کنند. زمانی که حوزه مالیاتی معیاری برای محاسبه مالیات مودی نداشته باشد از این ضریب برای محاسبه درآمد مشمول مالیات مودی استفاده می کند.

- محاسبه مالیات به چه روشی انجام می شود؟

۱- ماده ۱۳۱ قانون مالیات های مستقیم (نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی)

۲- طبق تفاهم نامه سازمان نظام مهندسی ساختمان با سازمان امور مالیاتی کشور

- میزان معافیت ریالی که اداره مالیات هر سال اعلام می کند چگونه در محاسبه مالیات محاسبه می شود؟

میزان معافیت ریالی از درآمد شما کسر شده و سپس مالیات محاسبه می گردد. به عنوان مثال در سال ۹۲ که معافیت ریالی ۱۰ میلیون تومان است اگر درآمد شما ۱۵ میلیون تومان باشد صرفا برای ۵ میلیون تومان مالیات پرداخت خواهید کرد .

- زمان ثبت دفتر درآمد و هزینه کی و کجا می باشد ؟

مهندسین موظف هستند دفاتر درآمد و هزینه خود را قبل از شروع سال جدید (در اسفند ماه هر سال برای سال بعد) تهیه و به حوزه مالیاتی برده و آنجا مهر و امضا نمایند.در زمان رسیدگی ممیز حوزه مالیاتی به مهندسین اعلام می نماید که دفتر و مدارک و مستندات خود را برای رسیدگی در زمانی که تعیین می نماید بهمراه بیاورد.

- اگر دفتر درآمد و هزینه نگیریم چه اتفاقی می افتد؟

عدم ثبت دفتر درآمد و هزینه باعث علی الراس شدن شما می شود.

- نحوه پرکردن دفتر درآمد و هزینه چگونه است ؟

لوح فشرده آموزش نحوه پرکردن دفتر درآمد و هزینه توسط شورای مالیاتی سازمان تهیه شده و در واحد فتوکپی واقع در طبقه منفی دو سازمان قابل تهیه می باشد.

- چه کسانی شامل ۱۶۹ مکرر می شوند ؟

کلیه افراد حقوقی و حقیقی بند الف و ب ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم

- در زمان پر کردن ۱۶۹ مکرر نرم افزار کد ملی مالک را قبول نمیکند در این صورت چه کار باید بکنیم؟

در صورتیکه مطمئن شدید طرف قرارداد شما کد ملی خود را عمدا در اختیار شما نگذاشته است می توانید در ثبت گزارش امتناع گزارش خود را ثبت نمایید.

- مالیات بر ارزش افزوده برای مهندسان حقیقی چگونه محاسبه می شود؟

مالیات بر ارزش افزوده و عوارض شهرداری برای مهندسان دارای پروانه حقیقی صفر می باشد.

- ۱۶۹ مکرر آیا شامل کسانی که کارکرد نداشته اند هم می شود ؟

خیر

- آیا داشتن امضای دیجیتال برای پرکردن ۱۶۹ مکرر لازم است ؟

در حال حاضر خیر

- اگر کد اقتصادی در مرحله پیش ثبت نام باشد آیا می توانیم گزارش ۱۶۹ مکرر را پر کرده و ارسال نماییم؟

بله از طریق آفلاین (غیر برخط) می توانید گزارش را تکمیل نمایید و لوح فشرده حاوی اطلاعات را به اداره کل مالیاتی تحویل نمایید.

- اگر کارکرد یک سال کمتر از میزان معافیت باشد آیا همچنان باید ۱۶۹ مکرر را انجام بدهیم ؟

بله

- اگر برای نظارت پروژه ای قرارد داد بسته ایم اما مبلغی به حسابمان ریخته نشده است آیا باید گزارش ۱۶۹ مکرر را پرکنیم ؟
خیر

- در نرم افزار ۱۶۹ مکرر واژه "برگشتی" یعنی چه ؟
در صورتیکه که مبلغی به حساب شما واریز شده اما به هر دلیل آن مبلغ به طرف قرار داد شما برگشت داده شده است و از درآمد شما کسر شده باید گزارشی مشابه یک گزارش فروش پر نموده و در آن گزارش تیک گزینه " برگشتی" را بزنید و سپس گزارش را ثبت نمایید.

- در نرم افزار ۱۶۹ مکرر واژه "گزارش امتناع" یعنی چه ؟
در صورتیکه طرف قرار داد شما شماره ملی خود را در اختیار شما قرار ندهد بجای گزارش فروش باید گزارش امتناع را پر نمایید.

- روش اجرایی پرکردن ماده ۱۶۹ مکرر به طریق برخط (online) چگونه است؟
لوح فشرده آموزشی حاوی فیلم آموزشی نحوه پرکردن آنلاین (بر خط)و آفلاین(غیر برخط) گزارش ۱۶۹ مکرر که توسط شورای مالیاتی تهیه شده است در واحد فتوکپی واقع در طبقه منفی دو سازمان جهت تهیه اعضا موجود می باشد.

- نحوه وارد نمودن ۵٪ سهم سازمان در ماده ۱۶۹ مکرر چگونه می باشد؟
۵٪ را در قسمت هزینه ها (گزارش خرید)وارد نمائید.

- مالیات مکسوره ۳٪ در کدام قسمت گزارش ۱۶۹ مکرر وارد می شود؟
گزارش ۳٪ مالیات مکسوره در گزارش ماده ۱۶۹ مکرر وارد نمیشود.

- اگر گزارش ۱۶۹ مکرر را ثبت نهایی کرده باشیم چگونه می توانیم آن را اصلاح کنیم؟
گزارش ۱۶۹ مکرر پس از ثبت نهایی توسط مودی در سامانه قابل اصلاح نیست. شما می توانید اصلاحیه خود را کتبا نوشته و به اداره کل امور مالیاتی حوزه مربوطه تحویل دهید و درخواست اصلاح نمایید.

- چه مواردی را در هزینه ها می توان اعلام کرد ؟
هزینه های ایاب و ذهاب برای بازدید مرحله ای از ساختمان
هزینه های ثبت گزارشات مرحله ای برای مهندسین ناظر ساختمان
هزینه کفش ایمنی، کلاه و ....
هزینه پرینت نقشه و ...
هزینه ایاب و ذهاب برای بازدید از محل ملک برای طراحی (مهندسان طراح)
کلیه هزینه های مربوط به تمدید ، صدور پروانه یا ارتقا پایه و حق عضویت در سازمان
کلیه هزینه های درمان و بیمه های درمانی خود و افراد تحت تکفلتان

- نحوه رسیدگی به گزارش ۱۶۹ مکرر چگونه است؟
آنچه در گزارش فصلی (ماده ۱۶۱ مکرر) مهم می باشد رعایت تطابق بین صورت معاملات فصلی و تنظیم درآمد و هزینه دفاتر می باشد.

memar98.com

پیوست ۱

مواد مورد لزوم از اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم
مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷

memar98.com

مواد مورد لزوم از اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷

ماده۱: اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات می باشند :
کلیه مالکین اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اموال یا املاک خود واقع در ایران طبق مقررات باب دوم.
۲- هر شخص حقیقی ایرانی مقیم ایران نسبت به کلیه درآمدهایی که درایران یا خارج از ایران تحصیل می نماید
۳- هر شخص حقیقی ایرانی مقیم خارج از ایران نسبت به کلیه درآمدهایی که ایران تحصیل می کند.
۴- هر شخص حقوقی ایرانی نسبت به کلیه درآمدهایی که درایران یا خارج از ایران تحصیل می نماید.
۵- هر شخص غیر ایرانی (اعم از حقیقی یا حقوقی) نسبت به درآمدهایی که در ایران تحصیل می کند و همچنین نسبت به درآمدهایی که بابت واگذاری امتیازات یا سایر حقوق خود و یا دادن تعلیمات و کمک های فنی و یا واگذاری فیلم های سینمائی (که به عنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آنها می گردد) از ایران تحصیل می کند .

ماده ۸۴: تا میزان یکصد و پنجاه برابر حداقل حقوق مبنای جدول حقوق موضوع ماده (۱) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰ درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق کلیه حقوق بگیران از جمله کارگران مشمول قانون کار، از یک یا چند منبع از پرداخت مالیات معاف می شود.
تبصره – میزان معافیت موضوع این ماده در مورد کارکنانی که حقوق آن ها توسط وزارتخانه ها و سازمان ها و مؤسسات و شرکت های دولتی و شهرداری ها و یا از محل اعتبارات دولتی پرداخت می گردد در صورت داشتن افراد تحت تکفل به هشتصد و چهل هزار ریال افزایش می یابد.

ماده ۹۳: درآمدی که شخص حقیقی از طریق اشتغال به مشاغل یا به عناوین دیگر غیر از موارد مذکور در سایر فصل های این قانون در ایران تحصیل کند پس از کسر معافیت های مقرر در این قانون مشمول مالیات بردرآمد مشاغل می باشد.
تبصره – درآمد شرکت های مدنی (اعم از اختیاری یا قهری) و همچنین درآمدهای ناشی از فعالیت های مضاربه در صورتی که عامل (مضارب) شخص حقیقی باشد تابع مقررات این فصل می باشد.

ماده ۹۴: درآمد مشمول مالیات مؤدیان موضوع این فصل عبارت است از:
کل فروش کالا و خدمات به اضافه سایر درآمدهای آنان که مشمول مالیات فصول دیگر شناخته نشده پس از کسر هزینه ها و استهلاکات مربوط طبق مقررات فصل هزینه های قابل قبول و استهلاکات.

ماده ۹۵: صاحبان مشاغل موضوع این فصل مکلف اند اسناد و مدارک مثبته کافی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات خود نگاهداری کنند.
صاحبان مشاغل از لحاظ تشخیص درآمد مشمول مالیات به گروه های زیر تقسیم می شوند:
الف – صاحبان مشاغلی که به موجب این قانون مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند و باید دفاتر و اسناد و مدارک مربوط را با رعایت اصول و موازین و استانداردهای پذیرفته شده حسابداری نگاهداری کنند.

ب – صاحبان مشاغلی که بر حسب این قانون مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر درآمد و هزینه می باشند. نمونه های دفاتر مذکور توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می گردد و در دسترس قرار می گیرد.
ج – صاحبان مشاغلی که مشمول مقررات بندهای (الف) و (ب) فوق نیستند مکلف اند صورت خلاصه وضعیت درآمد و هزینه خود را طبق ضوابط و نمونه های تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور نگهداری کنند.
تبصره ۱– سازمان امور مالیاتی کشور در صورت تشخیص ضرورت تا پایان دی ماه هر سال فهرست مشاغل افزوده شده به بندهای (الف) و (ب) ماده (۹۶) و مشمول از آغاز سال بعد را تهیه و از طریق تشکل های صنفی و درج آگهی در روزنامه رسمی و یکی از روزنامه های کثیر الانتشار به مؤدیان اعلام می دارد.
تبصره۲– آیین نامه مربوط به روش های نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک و نحوه ثبت وقایع مالی و چگونگی تنظیم صورت های مالی نهایی بر اساس نوع فعالیت و همچنین رعایت اصول و موازین و استانداردهای پذیرفته شده حسابداری توسط سازمان امور مالیاتی کشور با کسب نظر از جامعه حسابداران رسمی تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید.

memar98.com

ماده ۹۶: الف – صاحبان مشاغل موضوع بند (الف) ماده (۹۵) این قانون عبارتند از:

۱ـ دارندگان کارت بازرگانی و کلیه وارد کنندگان و صادرکنندگان.

۲ـ صاحبان کارخانه ها و واحدهای تولیدی که برای آن ها جواز تأسیس و پروانه بهره برداری از وزارتخانه ذیربط صادر شده یا می شود.

۳ – بهره برداران معادن.

۴ – صاحبان مؤسسات حسابرسی، حسابداری و دفترداری، خدمات مالی وارایه دهندگان خدمات مدیریتی، مشاوره ای، انفورماتیک، رایانه ای اعم از سخت افزاری و نرم افزاری و طراحی سیستم.

۵ – صاحبان مراکز آموزشی و پرورشی، آموزشگاه های آزاد، مدارس غیرانتفاعی، دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی.

۶ – صاحبان بیمارستان ها، زایشگاه ها، آسایشگاه ها، درمانگاه ها و خانه های سالمندان.

۷ – صاحبان متل ها و هتل های سه ستاره و بالاتر.

۸ – بنکداران، عمده فروش ها، فروشگاه های بزرگ، واسطه های مالی، نمایندگان توزیع کالاهای داخلی و وارداتی و صاحبان انبارها.

۹ – نمایندگان مؤسسه های تجاری و صنعتی، اعم از داخلی و خارجی.

۱۰ – صاحبان مؤسسات حمل و نقل موتوری، زمینی، دریایی و هوایی اعم از مسافری یا باربری.

۱۱ – صاحبان مؤسسات مهندسی و مهندسی مشاور.

۱۲ – صاحبان مؤسسات تبلیغاتی و بازاریابی.

ب – صاحبان مشاغل موضوع بند (ب) ماده (۹۵) این قانون عبارتند از:

۱ – صاحبان کارگاه های صنعتی.

۲ – صاحبان مشاغل ساختمانی، تأسیسات فنی و صنعتی، نقشه کشی، نقشه برداری، محاسبات فنی و نظارت.

۳ – چاپخانه داران، لیتوگراف ها، صحاف ها، ارایه دهندگان خدمات چاپ وگرافیست ها.

۴ – صاحبان مراکز ارتباطات رایانه ای.

۵ – وکلاء، کارشناسان، مترجمان رسمی دادگستری، مشاوران حقوقی، حسابداران رسمی و اعضای سازمان های نظام مهندسی.

۶ – محققان، پژوهشگران و کارشناسان آزاد که به تهیه و ارایه طرح های تحقیقاتی اشتغال دارند.

۷ – دلالان، حق العمل کاران و کارگزاران.

۸ – صاحبان مراکز فرهنگی، هنری، فرهنگسراها، کانون های حرفه ای وانجمن های صنفی و تخصصی.

۹ – صاحبان سینماها، تماشاخانه ها و مکان های تفریحی و ورزشی.

۱۰ – صاحبان مشاغل فیلم برداری، دوبلاژ، مونتاژ و سایر خدمات سینمائی.

۱۱ – پزشکان ودندانپزشکان که دارای مطب هستند ودامپزشکان که به حرفه دامپزشکی اشتغال دارند

۱۲ – صاحبان آزمایشگاهها، رادیولوژی ها، فیزیوتراپی ها، سونوگرافی ها، الکتروانسفالوگرافی ها، سی تی اسکن ها، سالن های زیبایی و دیگر ارایه دهندگان خدمات بهداشتی، طبی و غیر طبی.

۱۳ – صاحبان میهمان سراها، میهمان پذیرها و مسافرخانه ها.

۱۴ – صاحبان تالارهای پذیرایی، رستوران ها، تهیه کنندگان غذاهای آماده، ارایه دهندگان خدمات پذیرایی وکرایه دهندگان ظروف.

۱۵ – صاحبان دفاتر اسناد رسمی.

۱۶ – صاحبان تعمیرگاه های مجاز و اتو سرویس ها.

۱۷ – صاحبان نمایشگاه ها، فروشگاه های اتومبیل، بنگاه های معاملات املاک و آژانس های کرایه اتومبیل.

۱۸ – سازندگان و فروشندگان طلا و جواهر.

۱۹ – عاملان فروش و فروشندگان آهن آلات.

تبصره ۱– سازمان امور مالیاتی کشور در صورت تشخیص ضرورت می تواند هریک از مشمولان بند (ب) این ماده را به رعایت مقررات موضوع بند (الف) این ماده ملزم نماید مشروط بر آن که مراتب کتبا تا پایان دی ماه هر سال به مؤدیان فوق ابلاغ گردد. مؤدیان اخیر الذکر از اول سال بعد مکلف به اجرای آن می باشند.

تبصره ۲– منظور از صاحبان مذکور در این ماده اشخاصی است که بهره برداری از مؤسسات بحساب آنان انجام میشود.

memar98.com

تبصره ۳– مشمولان این ماده که در محل شغل خود دارای فعالیت های شغلی دیگر موضوع این فصل می باشند مکلفاند برای کلیه فعالیت های شغلی خود طبق مقررات این قانون عمل کنند.

ماده ۹۷: در موارد زیر درآمد مشمول مالیات مؤدی از طریق علی الرأس تشخیص خواهد شد:

۱ـ در صورتی که تا موعد مقرر ترازنامه و حساب سود و زیان و یا حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان، حسب مورد، تسلیم نشده باشد.
۲ـ در صورتی که مؤدی به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوط ازارایه دفاتر و یا مدارک حساب در محل کار خود خودداری نماید. (منظور از محل کاردرمورد اشخاص حقوقی نیز همان اقامتگاه قانونی آن ها می باشد مگر این که مؤدی قبلاً مرکز عملیات خود را برای ارایه دفاتر و اسناد و مدارک کتباً به اداره امور مالیاتی مربوط اعلام نموده باشد).
در اجرای این بند هرگاه مؤدی از ارایه قسمتی از مدارک حساب خودداری نماید چنانچه مربوط به هزینه باشد از احتساب آن جزء هزینه های قابل قبول خودداری می شود و در صورتی که مربوط به درآمد باشد درآمد مشمول مالیات این قسمت از طریق علی الرأس تعیین خواهد شد.
۳ـ در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات به نظر اداره امور مالیاتی غیرقابل رسیدگی تشخیص شود و یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین نامه مربوط مورد قبول واقع نشود که در این صورت مراتب باید با ذکر دلایل کافی کتباً به مؤدی ابلاغ و پرونده برای رسیدگی به هیأتی متشکل از سه نفر حسابرس منتخب رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور احاله گردد. مؤدی می تواند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ با مراجعه به هیأت مزبور نسبت به رفع اشکال رسیدگی و ادای توضیح کتبی درمورد نحوه رعایت موازین قانونی وآیین نامه حسب مورد اقدام نماید و در هر حال هیأت مکلف است ظرف ده روز پس از انقضای یک ماه فوق نظر خود را با توجیهات و دلایل لازم و کافی به اداره امور مالیاتی اعلام نماید تا براساس آن اقدام گردد. نظر هیأت با اکثریت مناط اعتبار است و نظر عضوی که در اقلیت قرار گیرد باید در صورت جلسه درج گردد. در مواردی که هیأت نظر اداره امور مالیاتی را در مورد غیرقابل رسیدگی بودن دفاتر مؤدی مردود اعلام می کند باید مراتب را به دادستانی انتظامی مالیاتی نیز اعلام نماید.
تبصره ۱– در اجرای بند ۳ این ماده دو ماه به مهلت رسیدگی موضوع ماده ۱۵۶ این قانون اضافه می شود.
تبصره ۲– هرگاه طبق اسناد و مدارک ابرازی یا بدست آمده امکان تعیین درآمد واقعی مؤدی وجودداشته باشد، اداره امور مالیاتی مکلف است درآمد مشمول مالیات را بر اساس رسیدگی به اسناد و مدارک مزبور یا دفاتر، حسب مورد، تعیین کند، درصورت داشتن درآمد ناشی ازفعالیت های مکتوم که مستند به دلایل و قراین کافی باشد، درآمد مشمول مالیات آن فعالیت ها همواره از طریق علی الرأس تشخیص داده و به درآمد مشمول مالیات مشخص شده قبلی افزوده و مأخذ مطالبه مالیات واقع خواهد شد.

ماده ۱۰۰: مؤدیان موضوع این فصل این قانون مکلف اند اظهارنامه مالیاتی مربوط به فعالیت های شغلی خود را در یک سال مالیاتی برای هر واحد شغلی یا برای هر محل جداگانه طبق نمونه ای که وسیله سازمان امور مالیاتی کشور تهیه خواهد شد تنظیم و تا آخر تیر ماه سال بعد به اداره امور مالیاتی محل شغل خود تسلیم و مالیات متعلق را به نرخ مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون پرداخت نمایند.
تبصره ۱– در مورد کارگاه ها و واحدهای تولیدی که نوع فعالیت آنان ایجاد دفتر یا فروشگاه در یک یا چند محل دیگر را اقتضا نماید مؤدی مکلف است کلیه درآمدهای حاصل از فعالیت های خود را طی یک اظهارنامه به اداره امور مالیاتی محل وقوع کارگاه یا واحد تولیدی تسلیم نماید.
تبصره ۲– در مورد مشمولین این فصل که دارای محل ثابت برای شغل خود نمی باشند، محل سکونت آنها از لحاظ تسلیم اظهارنامه محل شغل تلقی می گردد.
تبصره ۳– در شرکت های مدنی تسلیم اظهارنامه توسط یکی از شرکا موجب اسقاط تکلیف سایر شرکا نخواهد بود. این امر مانع از تسلیم اظهارنامه مشترک نمی باشد.
تبصره ۴– اظهارنامه مالیاتی مؤدیان موضوع این فصل شامل ترازنامه و حساب سود و زیان یا حساب درآمد و هزینه یا خلاصه وضعیت درآمد و هزینه، حسب مورد طبق نمونه هایی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می شود خواهد بود.
تبصره ۵– سازمان امور مالیاتی کشور می تواند در مورد بعضی از منابع این فصل در هر سال و در نقاطی که مقتضی بداند درآمد مشمول مالیات تمام یا برخی از مودیان متعلقه را که قطعی خواهد بود وصول نماید و در مواردی که معلوم شود از اول یک سال مالیاتی یا در اثنای آن مؤدی ترک کسب نموده و یا به عللی خارج از اختیار وی قادر به انجام کار نبوده است و این امر مورد تأیید هیأت حل اختلاف مالیاتی قرار گیرد درآمد مشمول مالیات به نسبت مدت اشتغال محاسبه و مالیات متعلقه وصول خواهد شد.

memar98.com

ماده۱۰۱: درآمد سالانه مشمول مالیات مؤدیان موضوع این فصل که اظهارنامه مالیاتی خود را طبق مقررات این فصل در موعد مقرر تسلیم کرده اند تا میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون از پرداخت مالیات معاف و مازاد آن به نرخ های مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات خواهد بود. شرط تسلیم اظهارنامه برای استفاده از معافیت فوق نسبت به عملکرد سال ۱۳۸۲ به بعد جاری است.
تبصره– در مشارکت های مدنی اعم از اختیاری و قهری شرکا حداکثر از دو معافیت استفاده خواهند کرد و مبلغ معافیت به طور مساوی بین آنان تقسیم و باقی مانده سهم هر شریک جداگانه مشمول مالیات خواهد بود. شرکایی که با هم رابطه زوجیت دارند از لحاظ استفاده از معافیت در حکم یک شریک تلقی و معافیت مقرر به زوج اعطا می گردد. در صورت فوت احد از شرکا وراث وی به عنوان قائم مقام قانونی از معافیت مالیاتی سهم متوفی در مشارکت به شرح فوق استفاده نموده و این معافیت به طور مساوی بین آنان تقسیم و از درآمد سهم هر کدام کسر خواهد شد.

ماده ۱۳۱: نرخ مالیات بردرآمد اشخاص حقیقی به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه ای می باشد به شرح زیر است:
تا میزان سی میلیون (۳۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه به نرخ پانزده درصد (۱۵٪)
تا میزان یکصد میلیون (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه، نسبت به مازاد سی میلیون (۳۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به نرخ بیست درصد (۲۰٪)
تا میزان دویست و پنجاه میلیون (۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه، نسبت به مازاد یکصد میلیون (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪)
تا میزان یک میلیارد (۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه، نسبت به مازاد دویست و پنجاه میلیون (۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به نرخ سی درصد (۳۰٪)
نسبت به مازاد یک میلیارد (۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه به نرخ سی و پنج درصد (۳۵٪)

ماده ۱۳۷: هزینه های درمانی پرداختی هر مؤدی بابت معالجه خود و یا همسر، اولاد، پدر، مادر، برادر و خواهر تحت تکفل در یک سال مالیاتی به شرط این که اگر دریافت کننده مؤسسه درمانی یا پزشک مقیم ایران باشد دریافت وجه را گواهی نماید و چنانچه بـه تأییـد وزارت بهداشـت، درمان و آموزش پزشکی به علت فقدان امکانات لازم معالجه در خارج از ایران صورت گرفته است پرداخت هزینه مزبور به گواهی مقامات رسمی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل معالجه یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد، همچنین حق بیمه پرداختـی هـر شخص حقیقی به مؤسسات بیمه ایرانی بابت بیمه عمر و بیمه های درمانی از درآمد مشمول مالیات مؤدی کسر می گردد. در مـورد معلـولان و بیـــماران خاص و صعب العلاج عـــلاوه بر هزینه های مذکور هزینه مراقبت و توانبخشی آنان نیز قابل کسر از درآمد مشمول مالیـات معلـول یـا بیمار یا شخصی که تکفل او را عهده دار است می باشد.

ماده ۱۴۷: هزینه های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات به شرحی که ضمن مقررات این قانون مقرر می گردد عبارت است از:
هزینه هایی که درحدود متعارف متکی به مدارک بوده ومنحصراً مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حد نصاب های مقرر باشد. در مواردی که هزینه ای در این قانون پیش بینی نشده یا بیش از نصاب های مقرر در این قانون بوده ولی پرداخت آن به موجب قانون و یا مصوبه هیأت وزیران صورت گرفته باشد قابل قبول خواهد بود.
تبصره – از لحاظ مقررات این فصل مؤسسه عبارت است از کلیه اشخاص حقوقی و همچنین صاحبان مشاغل موضوع بندهای الف و ب ماده ۹۵ این قانون.

ماده ۱۴۸: هزینه هایی که حائز شرایط مذکور در ماده فوق می باشد به شرح زیر در حساب مالیاتی قابل قبول است:
۱ – قیمت خرید کالای فروخته شده و یا قیمت خرید مواد مصرفی در کالا و خدمات فروخته شده.
۲ – هزینه های استخدامی متناسب با خدمت کارکنان براساس مقررات استخدامی مؤسسه به شرح زیر:
الف – حقوق یا مزد اصلی و مزایای مستمر اعم از نقدی یا غیر نقدی (مزایای غیر نقدی به قیمت تمام شده برای کارفرما).
ب – مزایای غیر مستمر اعم از نقدی و غیر نقدی از قبیل خواربار، بهره وری، پاداش، عیدی، اضافه کار، هزینه سفر و فوق العاده مسافرت. نصاب هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مدیران و بازرسان و کارکنان به خارج از ایران به منظور رفع حوائج مؤسسه ذیربط طبق آیین نامه ای خواهد

memar98.com

بود که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد تعیین خواهد شد.

ج – هزینه های بهداشتی و درمانی و وجوه پرداختی بابت بیمه های بهداشتی و عمر و حوادث ناشی ازکار کارکنان.

د – حقوق بازنشستگی، وظیفه، پایان خدمت طبق مقررات استخدامی مؤسسه و خسارت اخراج و بازخرید طبق قوانین موضوعه مازاد بر مانده حساب ذخیره مربوط.

ه – وجوه پرداختی به سازمان تأمین اجتماعی طبق مقررات مربوط و همچنین تا میزان سه درصد حقوق پرداختی سالانه بابت پس انداز کارکنان براساس آیین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

و– معادل یک ماه آخرین حقوق و دستمزد و همچنین ما به التفاوت تعدیل حقوق سنوات قبل که به منظور تأمین حقوق بازنشستگی و وظیفه و مزایای پایان خدمت، خسارت اخراج و بازخرید کارکنان مؤسسه ذخیره می شود. این حکم نسبت به ذخائری که تا کنون درحساب بانک ها نگهداری شده است نیز جاری خواهد بود.

۳ – کرایه محل مؤسسه در صورتی که اجاری باشد مال الاجاره پرداختی طبق سند رسمی و در غیر اینصورت در حدود متعارف.

۴ – اجاره بهای ماشین آلات و ادوات مربوط به مؤسسه در صورتی که اجاری باشد.

۵ – مخارج سوخت، برق، روشنائی، آب و مخابرات و ارتباطات.

۶ – وجوه پرداختی بابت انواع بیمه مربوط به عملیات و دارایی مؤسسه.

۷ – حق الامتیاز پرداختی و همچنین حقوق وعوارض و مالیات هایی که به سبب فعالیت مؤسسه به شهرداری ها و وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته به آن ها پرداخت می شود(به استثنای مالیات بر درآمد و ملحقات آن و سایر مالیات هایی که مؤسسه به موجب مقررات این قانون ملزم به کسر از دیگران و پرداخت آن می باشد و همچنین جرایمی که به دولت و شهرداری ها پرداخت می گردد).

۸ – هزینه های تحقیقاتی، آزمایشی و آموزشی، خرید کتاب و نشریات و لوح های فشرده، هزینه های بازاریابی، تبلیغات و نمایشگاهی مربوط به فعالیت مؤسسه براساس آیین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

۹ – هزینه های مربوط به جبران خسارت وارده مربوط به فعالیت ودارایی مؤسسه مشروط براینکه:

اولاً – وجود خسارت محقق باشد.

ثانیاً – موضوع و میزان آن مشخص باشد.

ثالثاً – طبق مقررات قانون یا قراردادهای موجود جبران آن به عهده دیگری نبوده یا در هر صورت از طریق دیگر جبران نشده باشد.

آیین نامه احراز شروط سه گانه مذکور در این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیرامور اقتصادی و دارایی می رسد.

۱۰ – هزینه های فرهنگی و ورزشی و رفاهی کارگران پرداختی به وزارت کار و امور اجتماعی حداکثر معادل ده هزار ریال به ازای هر کارگر.

۱۱ – ذخیره مطالباتی که وصول آن مشکوک باشد مشروط بر اینکه:

اولاً – مربوط به فعالیت مؤسسه باشد.

ثانیاً – احتمال غالب برای لاوصول ماندن آن موجود باشد.

ثالثاً – در دفاتر مؤسسه به حساب مخصوص منظور شده باشد تا زمانی که طلب وصول گردد یا لاوصول بودن آن محقق شود.

آیین نامه مربوط به این بند به پیشنهاد سازمان امورمالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

۱۲ – زیان اشخاص حقیقی و حقوقی که از طریق رسیدگی به دفاتر آن ها و با توجه به مقررات احراز گردد، از درآمد سال یا سال های بعد استهلاک پذیر است.

۱۳ – هزینه های جزئی مربوط به محل مؤسسه که عرفاً به عهده مستاجر است درصورتیکه اجاری باشد.

۱۴ – هزینه های مربوط به حفظ و نگهداری محل مؤسسه درصورتی که ملکی باشد.

۱۵ – مخارج حمل و نقل.

۱۶ – هزینه های ایاب و ذهاب، پذیرائی و انبارداری.

۱۷ – حق الزحمه های پرداختی متناسب با کار انجام شده از قبیل حق العمل دلالی، حق الوکاله، حق المشاوره، حق حضور، هزینه حسابرسی وخدمات مالی و اداری و بازرسی، هزینه نرم افزاری، طراحی و استقرار سیستم های مورد نیاز مؤسسه، سایر هزینه های کارشناسی در ارتباط با فعالیت مؤسسه و حق الزحمه بازرس قانونی.

۱۸ – سود و کارمزدی که برای انجام دادن عملیات مؤسسه به بانک ها، صندوق تعاون و همچنین مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز پرداخت شده یا تخصیص یافته باشد.

memar98.com

۱۹ – بهای ملزومات اداری و لوازمی که معمولاً ظرف یک سال از بین می روند.
۲۰ – مخارج تعمیر و نگاهداری ماشین آلات و لوازم کار و تعویض قطعات یدکی که به عنوان تعمیر اساسی تلقی نگردد.
۲۱ – هزینه های اکتشاف معادن که منجر به بهره برداری نشده باشد.
۲۲ – هزینه های مربوط به حق عضویت و حق اشتراک پرداختی مربوط به فعالیت مؤسسه.
۲۳ – مطالبات لاوصول به شرط اثبات آن از طرف مؤدی مازاد برمانده حساب ذخیره مشکوک الوصول.
۲۴ – زیان حاصل از تسعیر ارز براساس اصول متداول حسابداری مشروط براتخاذ یک روش یکنواخت طی سال های مختلف از طرف مؤدی.
۲۵ – ضایعات متعارف تولید.
۲۶ – ذخیره مربوط به هزینه های پرداختنی قابل قبول که به سال مورد رسیدگی ارتباط دارد.
۲۷ – هزینه های قابل قبول مربوط به سال های قبلی که پرداخت یا تخصیص آن درسال مالیاتی مورد رسیدگی تحقق می یابد.
۲۸ – هزینه خرید کتاب و سایرکالاهای فرهنگی هنری برای کارکنان و افراد تحت تکفل آن ها تا میزان حداکثر ۵ درصد معافیت مالیاتی موضوع ماده ۸۴ این قانون به ازای هر نفر.
تبصره ۱– هزینه های دیگر که مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه تشخیص داده می شود و در این ماده پیش بینی نشده است به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارائی جز هزینه های قابل قبول پذیرفته خواهدشد.
تبصره ۲– مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی درصورتی که دارای شغل موظف در مؤسسات مذکور باشند جزء کارکنان مؤسسه محسوب خواهندشد ولی در مؤسساتی که غیر اشخاص حقوقی باشند حقوق و مزایای صاحب مؤسسه و اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده به استثنای هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جز ب بند ۲ این ماده خواهد بود جزء هزینه های قابل قبول منظور نخواهد شد.
تبصره ۳– در محاسبه مالیات شرکت ها و اتحادیه های تعاونی، ذخایر موضوع بندهای۱و۲ ماده ۱۵ قانون شرکت های تعاونی مصوب ۱۶ خرداد ۱۳۵۰ واصلاحیه های بعدی آن و در مورد شرکت ها و اتحادیه هایی که وضعیت خود را با قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳ شهریور ۱۳۷۰ تطبیق داده اند یا بدهند ذخیره موضوع بند ۱ و حق تعاون و آموزش موضوع بند ۳ ماده ۲۵ قانون اخیر الذکر جزء هزینه محسوب می شود.

ماده ۱۵۴: جدول ضرایب تشخیص درآمد مشمول مالیات به‌ترتیب زیر تنظیم و ابلاغ می‌گردد:
الف ـ برای تعیین ضرایب هر سال کمیسیونی مرکب ازنمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری‌اسلامی ایران و نمایندهٔ شورای مرکزی اصناف در مورد اصناف ونمایندهٔ نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته به پزشکی و نمایندهٔاطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل دروزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل می‌شود و باتوجه به جریان معاملات و اوضاع و احوال اقتصادی ضرایب مربوط به مالیات‌های‌حوزهٔ تهران را نسبت به هر یک از قرائن مذکور در ماده ۱۵۲ این‌قانون دربارهٔ مؤدیان مختلف بر حسب نوع مشاغل به‌طور تفکیک‌تعیین و فهرست آن را به وزارت امور اقتصادی و دارایی تسلیم‌می‌نماید. تصمیمات این کمیسیون از طرف وزارت امور اقتصادی ودارایی به عنوان جدول ضرایب حوزهٔ تهران برای اجرا ابلاغ خواهدشد.
ب ـ جدول مذکور در بند الف از طرف وزارت امور اقتصادی ودارایی به ادارات امور اقتصادی و دارایی شهرستان‌ها ارسال می‌گردد.
به محض وصول جدول مذکور کمیسیونی مرکب از رئیس ادارهٔامور اقتصادی و دارایی محل و رئیس بانک ملی ایران و نمایندهٔشورای مرکزی اصناف در مورد اصناف و نمایندهٔ نظام پزشکی درمورد مشاغل وابسته به پزشکی و نمایندهٔ اطاق بازرگانی و صنایع ومعادن ایران در مورد سایر مشاغل تشکیل می‌شود، کمیسیون مزبورجدول رسیده را مبنای مطالعه قرار داده و باتوجه به اوضاع و احوال‌اقتصادی خاص حوزهٔ جغرافیایی محل در صورت اقتضاء، تغییرات‌لازم را در اقلام آن با ذکر دلیل به عمل خواهد آورد، نتیجهٔ بررسی‌کمیسیون به مرکز گزارش شده و از طرف وزارت امور اقتصادی ودارایی مورد بررسی قرار می‌گیرد و تا حدی که دلایل اقامه شده برای‌تغییرات جدول قانع‌کننده به نظر برسد جدول از طرف وزارت اموراقتصادی و دارایی اصلاح و به عنوان جدول ضرایب به ادارهٔ اموراقتصادی و دارایی مربوط ابلاغ خواهد شد.
تبصرهٔ ۱ ـ در نقاطی که شورای مرکزی اصناف یا اطاِبازرگانی و صنایع و معادن ایران یا نظام پزشکی تشکیل نشده است‌فرماندار محل حسب مورد به جای هریک از نمایندگان آنهانماینده‌ای بصیر و مطلع را جهت شرکت در کمیسیون ضرایب‌معرفی خواهد نمود.
تبصرهٔ ۲ ـ حضور نمایندهٔ وزارت امور اقتصادی و دارایی یارئیس ادارهٔ امور اقتصادی و دارایی و همچنین نمایندهٔ بانک مرکزی‌یا بانک ملی حسب مورد برای رسمیت جلسات کمیسیون ضروری‌است و تصمیمات کمیسیون با اکثریت آراء حاضرین در جلسه مناط‌اعتبار است.
تبصرهٔ ۳ ـ ضریب مالیاتی در مواردی که درآمد مشمول‌مالیات موضوع این قانون باید علی‌الرأس تشخیص شود در صورتی‌که به موجب این قانون یا طبق جدول، ضریبی برای آن تعیین نشده‌باشد به وسیلهٔ هیأت حل اختلاف مالیاتی محل باتوجه به ضریب‌مشاغل مشابه تعیین خواهد شد.

memar98.com

تبصرهٔ ۴ ـ کمیسیون تعیین ضرایب نمایندهٔ اتحادیهٔ هر رشته‌یا صنف را برای ادای توضیحات در جلسهٔ کمیسیون ضرایب دعوت‌خواهد نمود.

مادهٔ ۱۵۵: سال مالیاتی عبارت است از یک سال شمسی که از اول فروردین ماه هر سال شروع و به آخر اسفند ماه همان سال ختم می‌شود لکن در مورد اشخاص حقوقی مشمول مالیات که سال مالی آنها به موجب اساسنامه با سال مالیاتی تطبیق نمی‌کند درآمد سال مالی آنها به جای سال مالیاتی مبنای تشخیص مالیات قرار می‌گیرد و موعد تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان و سر رسید پرداخت مالیات آنها چهار ماه شمسی پس از سال مالی می‌باشد.

مادهٔ ۱۵۶: ادارهٔ امور مالیاتی مکلف است اظهارنامهٔ مؤدیان مالیات بر درآمد را در مورد هر منبع که در موعد قانونی تسلیم شده است حداکثر ظرف یک سال از تاریخ انقضای مهلت مقرر برای تسلیم اظهارنامه رسیدگی نماید. در صورتی که ظرف مدت مذکور برگ تشخیص درآمد صادر ننماید و یا تا سه ماه پس از انقضای یک سال فوق الذکر برگ تشخیص درآمد مذکور را به مؤدی ابلاغ نکند اظهارنامهٔ مؤدی قطعی تلقی می‌شود.
هرگاه پس از قطعی شدن اظهارنامهٔ مالیاتی یا بعد از رسیدگی و صدور و ابلاغ برگ تشخیص اعم از این که به قطعیت رسیده یا نرسیده باشد معلوم شود مؤدی، درآمد یا فعالیت های انتفاعی کتمان شده‌ای داشته و مالیات متعلق به آن نیز مطالبه نشده باشد، فقط مالیات بر درآمد آن فعالیتها با رعایت مادهٔ ۱۵۷ این قانون قابل مطالبه خواهد بود. در این حالت و همچنین در مواردی که اظهارنامهٔ مؤدی به علت عدم رسیدگی، قطعی تلقی می‌گردد ادارهٔ امور مالیاتی بایستی یک نسخه از برگ تشخیص صادره به انضمام گزارش توجیهی مربوط را ظرف ده روز از تاریخ صدورجهت رسیدگی به دادستانی انتظامی مالیاتی ارسال نماید.

مادهٔ ۱۵۷: نسبت به مؤدیان مالیات بر درآمد که در موعد مقرر از تسلیم اظهارنامهٔ منبع درآمد خودداری نموده‌اند یا اصولاً طبق مقررات این قانون مکلف به تسلیم اظهارنامه در سر رسید پرداخت مالیات نیستند مرور زمان مالیاتی پنج سال از تاریخ سر رسید پرداخت مالیات می‌باشد و پس از گذشتن پنج سال مذکور مالیات متعلق قابل مطالبه نخواهد بود، مگر این که ظرف این مدت درآمد مؤدی تعیین و برگ تشخیص مالیات صادر و حداکثر ظرف سه ماه پس از انقضای پنج سال مذکور برگ تشخیص صادره به مؤدی ابلاغ شود.
تبصره ـ در مواردی که مالیات به هر علت از غیر مؤدی مطالبه شده باشد پس از تأیید مراتب از طرف هیأت حل اختلاف مالیاتی مطالبه مالیات از غیر مؤدی در هر مرحله‌ای که باشد کان لم یکن‌تلقی می‌گردد و در این صورت ادارهٔ امور مالیاتی مکلف است بدون رعایت مرور زمان موضوع این ماده ظرف یک سال از تاریخ صدور رأی هیأت مزبور، مالیات متعلق را از مؤدی واقعی مطالبه نماید و گرنه مشمول مرور زمان خواهد بود.

مادهٔ ۱۵۸: سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند در مورد بعضی از منابع مالیاتی کلاً یا جزئاً و در نقاطی که مقتضی بداند طبق آگهی منتشره در نیمهٔ اول هر سال اعلام نماید که در سال بعد اظهارنامه‌های مؤدیان مزبور را که به موقع تسلیم نموده باشند بدون رسیدگی قبول نموده و فقط تعدادی از آنها را به طور نمونه‌گیری و طبق مقررات این قانون مورد رسیدگی قرار خواهد داد.

مادهٔ ۱۶۵: در مواردی که بر اثر حوادث و سوانح از قبیل زلزله، سیل، آتش‌سوزی ، بروز آفات و خشکسالی و طوفان و اتفاقات غیرمترقبهٔ دیگر به یک منطقهٔ کشور یا به مؤدی یا مؤدیان خاصی خساراتی وارد گردد و خسارت وارده از طریق وزارتخانه‌ها یا مؤسسات دولتی یا شهرداریها یا سازمان‌های بیمه و یا مؤسسات عام‌المنفعه جبران نگردد وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌تواند معادل خسارت وارده از درآمد مشمول مالیات مؤدی، در آن سال وسنوات بعد کسر و نسبت به آن دسته از مؤدیان که بیش از ۵۰٪ اموال آنان در اثر حوادث مذکور از بین رفته است و قادر به پرداخت بدهی‌های مالیاتی خود نمی‌باشند با تصویب هیأت وزیران تمام یا قسمتی از بدهی مالیاتی آنها بخشوده یا تقسیط طولانی نماید.
آیین‌نامهٔ اجرایی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
تبصره ـ مؤدیان مالیاتی مناطق جنگ‌زدهٔ غرب و جنوب کشور که فهرست این مناطق بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران اعلام می‌گردد، از تسهیلات مالیاتی زیر برخوردار خواهند شد:
الف ـ پنجاه درصد مالیات مؤدیان مزبور بابت درآمد حاصل درنقاط مذکور از اول سال ۱۳۶۸ لغایت ۱۳۷۲ بخشوده می‌گردد.

memar98.com

ب ـ به ازای هر سال اشتغال در نقاط فوق از تاریخ اجرای این اصلاحیه یک سوم بدهی مالیاتی تا پایان سال ۱۳۶۷ آنها بابت درآمد حاصل در نقاط مذکور بخشوده می‌شود.

ج ـ مالیات پرداخت شدهٔ مؤدیان موصوف بابت درآمدهای حاصل از تاریخ ۱۳۵۹/۶/۳۰ لغایت سال ۱۳۶۷ در نقاط مذکور حداکثر معادل یک سوم آن در هر سال از مالیات سنوات بعد آنان در همان نقاط کسر خواهد شد.

د ـ در مواردی که مؤدی قادر به ادامهٔ فعالیت در نقاط مذکور نباشد با ارائهٔ دلایل مورد قبول وزارت امور اقتصادی و دارایی تمام یا قسمتی از بدهی‌های موصوف مؤدی بخشوده خواهد شد.

مادهٔ ۱۶۷: وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند نسبت به مؤدیانی که قادر به پرداخت بدهی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه به طور یک جا نیستند از تاریخ ابلاغ مالیات قطعی بدهی مربوط را حداکثر به مدت سه سال تقسیط نماید.

مادهٔ ۱۶۹: سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند در صورتی‌که به منظور تسهیل در تشخیص درآمد مؤدیان مالیاتی کاربرد وسایل و روشها و صورت حسابهاو فرم‌هایی را جهت نگاهداری حساب برای هر گروه از آنان ضروری تشخیص دهد مراتب را تا آخر دی ماه هر سال در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار آگهی کند و مؤدیان از اول فروردین سال بعد مکلف به رعایت آنها می‌باشند، عدم رعایت موارد مذکور در مورد مؤدیانی که مکلف به نگاهداری دفاتر قانونی هستند موجب بی‌اعتباری دفاتر مربوط خواهد بود و در مورد سایر مؤدیان موجب تعلق جریمه‌ای معادل بیست درصد مالیات منبع مربوط می‌باشد.

تبصره ـ در صورتی که رعایت موارد مذکور در مادهٔ فوق بنا به تشخیص هیأت حل اختلاف مالیاتی از عهدهٔ مؤدی خارج بوده باشد مشمول بی‌اعتباری دفاتر و جرایم مربوط حسب مورد نخواهد بود.

مادهٔ ۱۶۹ مکرر: به سازمان امور مالیاتی کشور اجازه داده می‌شود برای اشخاص حقیقی و حقوقی کارت اقتصادی شامل شمارهٔ اقتصادی صادر کند. اشخاص حقیقی و حقوقی که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به اخذ کارت اقتصادی می‌شوند مکلف اند بر اساس دستورالعملی که توسط سازمان مزبور تهیه و اعلام می‌شود برای انجام دادن معاملات خود صورت حساب صادر و شمارهٔ اقتصادی مربوط را در صورتحسابها و فرمها و اوراق مربوط درج نموده و فهرست معاملات خود را به سازمان امور مالیاتی کشور تسلیم کنند. عدم صدور صورت حساب یا عدم درج شمارهٔ اقتصادی خود و طرف معامله حسب مورد یا استفاده از شمارهٔ اقتصادی خود برای معاملات دیگران یا استفاده از شمارهٔ اقتصادی دیگران برای معاملات خود مشمول جریمه‌ای معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ مورد معامله‌ای که بدون رعایت ضوابط فوق انجام شده است خواهد بود.

عدم ارائهٔ فهرست معاملات انجام شده به سازمان امور مالیاتی‌کشور طبق دستورالعمل صادره مشمول جریمه‌ای معادل یک درصد (۱٪) معاملاتی که فهرست آنها ارائه نشده است خواهد بود. جرایم مذکور توسط ادارهٔ امور مالیاتی مربوط با رعایت مهلت مقرر در مادهٔ (۱۵۷) این قانون مطالبه خواهد شد و مؤدی مکلف است ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ مطالبه نسبت به پرداخت آن اقدام کند. در غیراین صورت معترض شناخته شده و موضوع جهت رسیدگی و صدور رأی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد شد.

رأی هیأت مزبور قطعی ولازم الاجرا است. جریمهٔ مذکور غیر قابل بخشش است و از طریق مقررات اجرایی موضوع این قانون قابل وصول خواهد بود.

تبصرهٔ ۱ ـ استفاده کنندگان از شمارهٔ اقتصادی دیگران نسبت به مالیات بر درآمد و همچنین جرایم موضوع این ماده با اشخاصی که شمارهٔ اقتصادی آنان مورد استفاده قرار گرفته است مسئولیت تضامنی خواهند داشت.

تبصرهٔ ۲ ـ در صورتی که طرفین معامله در معاملات خود از انجام دادن هر یک از تکالیف مقرر در این ماده خودداری نمایند، متضامناً مسئول خواهند بود و در مواردی که خریدار از ارائهٔ شمارهٔ اقتصادی خودداری کند، چنانچه فروشنده مشخصات خریدار و موضوع معامله را ظرف مهلت یک ماه به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام نماید مشمول جریمه تخلف فوق از این بابت نخواهد بود.

تبصرهٔ ۳ ـ اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع بندهای (الف) و (ب) مادهٔ (۹۵) این قانون مکلف به نگهداری صورت حساب‌های مربوط به خریدهای خود در سال عملکرد و سال بعد از آن می‌باشند و در صورت درخواست مأموران مالیاتی باید به آنان ارائه دهند. در غیر این صورت مشمول جریمه‌ای معادل ده درصد (۱۰٪) صورت حساب های ارائه نشده خواهند بود.

آیین نامه اجرائی موضوع ماده۱۶۹مکرر قانون مالیاتهای مستقیم در پیوست ۶ ارائه شده است.

راهنمای تنظیم و ارسال فهرست معاملات فصلی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم در پیوست ۷ ارائه شده است.

memar98.com

ماده ۱۷۷: مؤدیان مالیاتی می توانند اظهارنامه های موضوع این قانون را که حسب مورد مکلف به تسلیم آن هستند به تفکیک با اخذ رسید به اداره امور مالیاتی محل سکونت تسلیم نمایند. در اینصورت اداره امور مالیاتی مذکور باید مراتب را در پرونده مؤدی منعکس نموده و اظهارنامه تسلیمی را ظرف ۳ روز برای اقدام به اداره امور مالیاتی ذیربط ارسال دارد. تسلیم اظهارنامه به اداره امور مالیاتی محل سکونت از لحاظ آثار مترتب در حکم تسلیم آن به اداره امور مالیاتی مربوط خواهد بود. حکم این ماده شامل مواردی نیز که مؤدی اظهارنامه خود را اشتباهاً به اداره امور مالیاتی دیگری در شهرستان تسلیم نماید خواهد بود.

تبصره ۱– هر گاه آخرین روز مهلت یا موعد مقرر برای تسلیم اظهارنامه یا سایر اوراقی که مؤدی مالیاتی به موجب مقررات مکلف به تسلیم آن می باشد مصادف با تعطیل یا تعطیلات رسمی یا عمومی گردد اولین روز بعد از تعطیل یا تعطیلات مزبور برحسب مورد جزء مهلت یا موعد مقرر جهت تسلیم اظهارنامه یا اوراق مذکورمحسوب خواهد شد.

تبصره ۲– تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات مؤدیانی که درخارج از ایران اقامت دارند و همچنین مؤسسات و شرکت هائی که مرکز اصلی آن ها در خارج از کشور است، چنانچه دارای نماینده در ایران باشند به عهده نماینده آن ها خواهد بود.

تبصره ۳– صاحبان مشاغل مکلف اند ظرف چهار ماه از تاریخ شروع فعالیت مراتب را کتباً به اداره امور مالیاتی محل اعلام نمایند. عدم انجام دادن تکلیف فوق در مهلت مقرر مشمول جریمه ای معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات قطعی و نیز موجب محرومیت از کلیه تسهیلات و معافیت های مالیاتی از تاریخ شناسایی توسط اداره امور مالیاتی خواهد بود. این حکم در مورد صاحبان مشاغلی که برای آن ها از طرف مراجع ذیربط پروانه یا مجوز فعالیت صادر گردیده است، نخواهد بود.

مادهٔ ۱۸۹: اشخاص حقوقی و همچنین اشخاص حقیقی موضوع بندهای (الف) و (ب) مادهٔ (۹۵) این قانون چنانچه طی سه‌سال متوالی ترازنامه و حساب سود و زیان و دفاتر و مدارک آنان مورد قبول قرار گرفته باشد و مالیات هر سال را در سال تسلیم اظهارنامه بدون مراجعه به هیأتهای حل اختلاف مالیاتی پرداخت‌کرده باشند معادل پنج درصد اصل مالیات سه سال مذکور علاوه بر استفاده از مزایای مقرر در مادهٔ (۱۹۰) این قانون به‌عنوان جایزهٔ خوش‌حسابی از محل وصولی‌های جاری پرداخت یا در حساب سنوات بعد آنان منظور خواهد شد. جایزهٔ مزبور از پرداخت مالیات معاف خواهد بود.

مادهٔ ۱۹۱: تمام یا قسمتی از جرایم مقرر در این قانون بنا به درخواست مؤدی با توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عدم انجام تکالیف مقرر و با در نظر گرفتن سوابق مالیاتی و خوش حسابی مؤدی به تشخیص و موافقت سازمان امور مالیاتی کشور قابل بخشوده شدن می‌باشد.

ماده ۱۹۲: در کلیه مواردی که مؤدی یا نماینده او که بموجب مقررات این قانون از بابت پرداخت مالیات مکلف به تسلیم اظهارنامه می باشد چنانچه از تسلیم آن در مواعد مقرر در این قانون خودداری نماید مشمول جریمه ای معادل ده درصد (۱۰٪) درصد مالیات متعلق خواهد بود.

تبصره – عدم تسلیم اظهارنامه توسط اشخاص حقوقی و مشمولان بندهای (الف) و (ب) ماده (۹۵) این قانون موجب تعلق جریمه ای معادل چهل درصد (۴۰٪) مالیات متعلق می گردد و مشمول بخشودگی نمی شوند.

در مورد مؤدیانی که اظهارنامه خود را تسلیم می نمایند حکم این تبصره نسبت به مالیات متعلق به درآمدهای کتمان شده یا هزینه های غیر واقعی که غیر قابل قبول نیز باشد جاری خواهد بود.

مادهٔ ۱۹۳: نسبت به مؤدیانی که به موجب مقررات این قانون مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند در صورت عدم تسلیم‌ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارائهٔ دفاتر مشمول جریمه‌ای معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات برای هریک از موارد مذکور و در مورد رد دفتر مشمول جریمه‌ای معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات خواهند بود.

تبصره ـ عدم تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان در دورهٔ معافیت موجب عدم استفاده از معافیت مقرر در سال مربوط خواهد شد.

مادهٔ ۱۹۴: مؤدیانی که اظهارنامهٔ آنها در اجرای مقررات مادهٔ (۱۵۸) این قانون مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، در صورتی که درآمد مشمول مالیات مشخصهٔ قطعی با رقم اظهار شده از طرف مؤدی بیش از پانزده درصد (۱۵٪) اختلاف داشته باشد علاوه بر تعلق جرایم مقرر مربوط که قابل بخشودن نیز نخواهد بود تا سه سال بعد از ابلاغ مالیات مشخصهٔ قطعی از هرگونه تسهیلات و بخشودگی‌های مقرر در قانون مالیاتها نیز محروم خواهند شد.

memar98.com

مادهٔ ۱۹۷: نسبت به اشخاصی که به شرح مقررات این قانون مکلف به تسلیم صورت یا فهرست یا قرارداد یا مشخصات راجع به مؤدی می‌باشند، در صورتی که از تسلیم آنها در موعد مقرر خودداری و یا برخلاف واقع تسلیم نمایند، جریمهٔ متعلق در مورد حقوق عبارت خواهد بود از ۲٪ حقوق پرداختی و در خصوص پیمان کاری ۱٪ کل مبلغ قرارداد و در هر حال با مؤدی متضامناً مسئو ل جبران زیان وارده به دولت خواهند بود.

مادهٔ ۲۰۱: هرگاه مؤدی به قصد فرار از مالیات از روی علم و عمد به ترازنامه و حساب سود و زیان یا به دفاتر و اسناد و مدارکی که برای تشخیص مالیات ملاک عمل می‌باشد و برخلاف حقیقت تهیه و تنظیم شده است استناد نماید یا برای سه سال متوالی از تسلیم اظهارنامه مالیاتی و ترازنامه و سود و زیان خودداری کند علاوه بر جریمه‌ها و مجازات‌های مقرر در این قانون از کلیهٔ معافیت‌ها و بخشودگی‌های قانونی در مدت مذکور محروم خواهد شد.
تبصره ـ تعقیب و اقامهٔ دعوی علیه مرتکبین نزد مراجع قضایی از طرف رئیس سازمان مالیاتی کشور به عمل خواهد آمد.

مادهٔ ۲۰۲: وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند از خروج بدهکاران مالیاتی که میزان بدهی قطعی آنها از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بیشتر است از کشور جلوگیری نماید. حکم این ماده در مورد مدیر یا مدیران مسئول اشخاص حقوقی خصوصی بابت بدهی قطعی مالیاتی شخص حقوقی اعم از مالیات بر درآمد شخص حقوقی یا مالیات‌هایی که به موجب این‌قانون شخص حقوقی مکلف به کسر و ایصال آن می‌باشد و مربوط به دوران مدیریت آنان بوده نیز جاری است. مراجع ذیربط با اعلام وزارت یا سازمان مزبور مکلف به اجرای این ماده می‌باشند.
تبصره ـ در صورتی که مؤدیان مالیاتی به قصد فرار از پرداخت مالیات اقدام به نقل و انتقال اموال خود به همسر و یا فرزندان نمایند سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند نسبت به ابطال اسناد مذکور از طریق مراجع قضایی اقدام نماید.

مادهٔ ۲۲۶: عدم تسلیم اظهارنامه در موعد مقرر از طرف مؤدیانی که مکلف به تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود وزیان هستند موجب عدم رسیدگی به ترازنامه و حساب سود و زیان‌آنها که در موعد مقرر قانونی تسلیم شده است در مهلت مذکور درمادهٔ (۱۵۶) این قانون نخواهد بود. در غیر این صورت، درآمد مذکور درترازنامه یا حساب سود و زیان تسلیمی قطعی خواهد بود.
تبصره ـ به مؤدیان مالیاتی اجازه داده می‌شود در صورتی که به نحوی از انحاء در اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان‌تسلیمی از نظر محاسبه اشتباهی شده باشد، با ارائهٔ مدارک لازم ظرف یک ماه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به رفع اشتباه اقدام و اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان اصلاحی را حسب مورد تسلیم نماید و در هر حال تاریخ تسلیم اظهارنامهٔ مؤدی تاریخ تسلیم اظهارنامهٔ اول می‌باشد.
براساس مصوبه مجلس در ۱۵ بهمن ۱۳۹۲ وزارت امور اقتصادی یا سازمان امور مالیاتی می‌تواند از خروج بدهکاران مالیاتی که میزان بدهی قطعی آنها از ۵ میلیارد ریال بیشتر است، از کشور جلوگیری کنند .

مادهٔ ۲۲۷: در مواردی که اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود وزیان مؤدی حسب مورد قبول می‌شود و همچنین پس از تشخیص علی الرأس و صدور برگ تشخیص، چنانچه ثابت شود مؤدی فعالیت‌هایی داشته است که درآمد آن را کتمان نموده است و یا ادارهٔ امور مالیاتی در موقع صدور برگ تشخیص از آن مطلع نبوده‌اند، مالیات باید با محاسبهٔ درآمد ناشی از فعالیت‌های مذکورتعیین و مابه التفاوت آن با رعایت مهلت مقرر در مادهٔ (۱۵۷) این‌قانون مطالبه شود.

مادهٔ ۲۳۷: برگ تشخیص مالیات باید بر اساس مأخذ صحیح و متکی به دلایل و اطلاعات کافی و به نحوی تنظیم گردد که کلیهٔ فعالیت‌های مربوط و درآمدهای حاصل از آن به طور صریح در آن قید و برای مؤدی روشن باشد. امضاکنندگان برگ تشخیص مالیات باید نام کامل و سمت خود را در برگ تشخیص به طور خوانا قید نمایند و مسئول مندرجات برگ تشخیص و نظریهٔ خود از هرجهت خواهند بود. و در صورت استعلام مؤدی از نحوهٔ تشخیص مالیات مکلف اند جزئیات گزارشی را که مبنای صدور برگ تشخیص قرارگرفته است به مؤدی اعلام نمایند و هرگونه توضیحی را در این‌خصوص بخواهد به او بدهند.

memar98.com

ماده ۲۳۸: در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به‌مؤدی ابلاغ می‌شود، چنانچه مؤدی نسبت به آن معترض باشدمی‌تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا به وسیلهٔ وکیل‌تام‌الاختیار خود به اداره امور مالیاتی مراجعه و با ارائهٔ دلایل و اسنادو مدارک کتباً تقاضای رسیدگی مجدد نماید. مسؤل مربوط موظف‌است پس از ثبت درخواست مؤدی در دفتر مسؤل مربوط و ظرف‌مهلتی که بیش از سی روز از تاریخ مراجعه نباشد به موضوع‌رسیدگی و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابراز شده را برای‌رد مندرجات برگ تشخیص کافی دانست، آن را رد و مراتب را ظهربرگ تشخیص درج و امضاء نماید و در صورتی که دلایل و اسناد ومدارک ابرازی را مؤثر در تعدیل درآمد تشخیص دهد و نظر او موردقبول مؤدی قرار گیرد، مراتب ظهر برگ تشخیص منعکس و به‌امضاء مسؤل مربوط و مؤدی خواهد رسید و هرگاه دلایل و اسناد ومدارک ابرازی مؤدی را برای رد برگ تشخیص یا تعدیل درآمد مؤثرتشخیص ندهد باید مراتب را مستدلاً در ظهر برگ تشخیص منعکس‌و پروندهٔ امر را برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف ارجاع نماید.

ماده ۲۳۹: در صورتی که مؤدی ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ‌برگ تشخیص مالیات قبولی خود را نسبت به آن کتباً اعلام کند یامالیات مورد مطالبه را به مأخذ برگ تشخیص پرداخت یا ترتیب‌پرداخت آن را بدهد یا اختلاف موجود بین خود و اداره امور مالیاتی‌را به شرح ماده ۲۳۸ این قانون رفع نماید پروندهٔ امر از لحاظ میزان‌درآمد مشمول مالیات، مختومه تلقی می‌گردد و در مواردی که‌مؤدی ظرف سی روز کتباً اعتراض ننماید و یا در مهلت مقرر در ماده‌مذکور به اداره امور مالیاتی مربوط مراجعه نکند درآمد تعیین شده‌در برگ تشخیص مالیات قطعی است.
تبصره ـ در مواردی که برگ تشخیص مالیات طبق مقررات‌تبصرهٔ ماده ۲۰۳ و ماده ۲۰۸ این قانون ابلاغ شده باشد و مؤدی به‌شرح مقررات این ماده اقدام نکرده باشد در حکم معترض به برگ‌تشخیص مالیات شناخته می‌شود. در این صورت و همچنین درمواردی که مؤدی ظرف مهلت سی روز از تاریخ ابلاغ کتباً به برگ‌تشخیص اعتراض کند پروندهٔ امر برای رسیدگی به هیأت حل‌اختلاف مالیاتی ارجاع می‌گردد

ماده ۲۴۱: حذف شده است.

ماده ۲۴۳: در صورتی که درخواست استرداد از طرف مؤدی به‌عمل آمده باشد و اداره امور مالیاتی آن را وارد نداند مؤدی می‌تواندظرف سی روز از تاریخ اعلام نظر اداره یاد شده از هیأت حل‌اختلاف مالیاتی درخواست رسیدگی کند. رأی هیأت حل اختلاف‌مالیاتی در این مورد قطعی و غیرقابل تجدیدنظر است و در صورت‌صدور رأی به استرداد مالیات اضافی اداره مربوط طبق جزء اخیرماده ۲۴۲ این قانون ملزم به اجرای آن خواهد بود.

ماده ۲۴۴: مرجع رسیدگی به کلیه اختلاف های مالیاتی جزدرمواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیش بینی شده، هیأت حل اختلاف مالیاتی است. هر هیأت حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل خواهد شد:
۱ – یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور.
۲ – یک نفر قاضی اعم از شاغل یا بازنشسته. درصورتی که قاضی بازنشسته واجد شرایطی در شهرستان ها یا مراکز استان ها وجود نداشته باشد بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور، رئیس قوه قضائیه یک نفر قاضی شاغل را برای عضویت هیأت معرفی خواهد نمود.
۳– یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع ومعادن جمهوری اسلامی ایران یا اتاق تعاون یا جامعه حسابداران رسمی یا مجامع حرفه ای یا تشکل های صنفی یا شورای اسلامی شهر به انتخاب مؤدی درصورتی که برگ تشخیص مالیات ابلاغ قانونی شده باشد و یا همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص در مهلت قانونی مؤدی انتخاب خود را اعلام ننماید سازمان امور مالیاتی با توجه به نوع فعالیت مؤدی یا موضوع مورد رسیدگی از بین نمایندگان مزبور یک نفر را انتخاب خواهد کرد.
تبصره ۱– جلسات هیأت های حل اختلاف مالیاتی با حضور سه نفر رسمی است و رأی هیأت های مزبور با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجرا است. ولی نظر اقلیت باید در متن رای قید گردد.
تبصره ۲– اداره امور هیأت های حل اختلاف مالیاتی و مسئولیت تشکیل جلسات هیات ها به عهده سازمان امور مالیاتی کشور می باشد و حق الزحمه اعضاء هیات های حل اختلاف بر اساس آیین نامه ای که بنا به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید از محل اعتباری که به همین منظور در بودجه سازمان مذکور پیش بینی می شود قابل پرداخت خواهد بود.

memar98.com

پیوست ۲

ضرایب علی الراس برای محاسبه درآمد مشمول مالیات

memar98.com

ردیف	نوع فعالیت	درصد فروش یا دریافتی سالانه	ملاحظات	درصد سقف پذیرش هزینه
۱	مهندسین ناظری که بر عملیات اجرایی پروژه (ساختمانی، تاسیساتی و غیره) نظارت داشته و مطابقت عملیات اجرایی را با پروانه، نقشه ها، محاسبات و مشخصات فنی پروژه گواهی می نماید.	۴۰	–	۶۰
۲	امور ساختمان و تاسیسات فنی و تاسیساتی: الف:کل مصالح، لوازم و تجهیزات مورد نیاز و هزینه های اجرای پروژه توسط پیمانکار تامین می گردد. ب: مصالح، لوازم و تجهیزات مورد نیاز توسط پیمانکار تامین گردد. توضیح: در مورد پیمانکاری دسته دوم موارد مذکور، ضرایب مالیاتی به ترتیب سیزده و هیجده درصد از وجوه دریافتی می باشد.	۱۶ ۲۲	از وجوه دریافتی از وجوه دریافتی	۸۴ ۷۸
۳	انجام مطالعه و تهیه طرح ساختمانها وتاسیسات، خاک شناسی و مقاومت مصالح، نقشه کشی و نقشه برداری و محاسبات فنی.	۱۸	از وجوه دریافتی	۸۲
۴	حفر چاه های عمیق.	۱۲	–	۸۸
۵	تحقیقات خاک شناسی، کاوش، نمونه برداری و آزمایش خاک.	۲۰	–	۸۰
۶	اشخاصی که در زمینه امور تحقیقاتی فعالیت دارند.	۲۵	از وجوه دریافتی	۷۵
۷	اشخاصی که به عملیات لایروبی و یا تخلیه چاه اشتغال دارند.	۱۸	–	۸۲
۸	طراحی و مونتاژ (نصب) آسانسور و پله برقی	۱۸	–	۸۲
۹	نگهداری، راه اندازی، راهبری، حفاظت، خدمات رادیو گرافی و تست مخازن و تعمیرات تاسیسات نفتی، گازی و دستگاههای برقی و الکترونیکی سمعی و بصری مخابراتی، طبی، آزمایشگاهی و بیمارستانی.	۲۰	–	۸۰
۱۰	سرویس،نگهداری و راه اندازی و تعمیرات دستگاه های شوفاژ و تهویه مطبوع و تصویه آب و آسانسور.	۲۲	از وجوه دریافتی	۷۸
۱۱	نگهداری،راه اندازی،راهبری و تعمیرات دستگاه های برق الکترونیک،تلفن و سایرخدمات مشابه.	۲۵	از وجوه دریافتی	۷۵

نکته: با توجه به این که ضرایب علی الراس بر اساس بند الف ماده ۱۵۴ق.م.م تعیین و معمولا هر ساله بعد از ۳۱ تیرماه (آخرین فرصت اظهارنامه) نهایی و اعلام می گردد .

memar98.com

پیوست ۳

آیین نامه مربوط به روش های نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک و نحوه ثبت وقایع مالی و چگونگی تنظیم صورتهای مالی نهایی موضوع تبصره ۲ ماده ۹۵ اصلاحی با آخرین الحاقی مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۱۲

memar98.com

آیین نامه مربوط به روش های نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک و نحوه ثبت وقایع مالی و چگونگی تنظیم صورتهای مالی نهایی موضوع تبصره ۲ ماده ۹۵ اصلاحی با آخرین الحاقی مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۱۲

کلیات:

ماده ۱) مقررات این آئین‌نامه شامل مؤدیانی است که در موعد مقرر در قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه‌های بعدی آن، ترازنامه و حساب سود و زیان و یا حسب مورد حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان خود را با رعایت مقررات مربوط تسلیم می‌نمایند.
تبصره ـ مؤدیان در انتخاب یکی از رویه‌های حسابداری براساس استانداردهای پذیرفته شده مجازند و در سالهای بعد باید همان رویه را اعمال نمایند. در صورتی که به جهات مشخصی تغییر رویه داده باشند مکلفند اثرات حاصل از تغییر رویه را بر صورتهای مالی مشخص و طی یادداشتی جداگانه پیوست اظهارنامه به اداره امور مالیاتی تسلیم نمایند.

فصـــل اول

مشخصات دفاتر قانونی:

ماده ۲) دفاتر قانونی مشمول این آئین‌نامه عبارت است از کلیه دفاتر روزنامه و کل اعم از مشترک یا جدا از یکدیگر و دفتر مشاغل (دفتر درآمد و هزینه) که قبل از ثبت هرگونه عملیات حسابداری در آنها، دفاتر روزنامه و کل مطابق مقررات مواد ۱۱ و ۱۲ قانون تجارت مصوب سال ۱۳۱۱ از طرف نماینده اداره ثبت اسناد و دفتر مشاغل از طرف ادارات امور مالیاتی ذیربط حسب مورد امضاء، پلمب و ثبت گردیده و به فارسی تحریر شده باشد. تبصره ۱ ـ اشتباه در شماره‌گذاری صفحات و همچنین اشتباهات ناشی از پملب دفاتر در مراجع مذکور موجب بی‌اعتباری دفاتر نخواهد بود.
تبصره ۲ ـ نوشتن دفاتر با وسایلی که به سهولت قابل محو است (مانند مواد گرافیت) ممنوع است.
تبصره ۳ ـ ادارات امور مالیاتی موظفند فهرست دفاتر ثبت و پلمب شده واصله از اداره ثبت اسناد و همچنین فهرست دفاتر مشاغل ثبت و امضاء شده از ناحیه خود را به ادارات امور مالیاتی مربوط ارسال نمایند.

ماده ۳) مودیان مشمول این آئین‌نامه مکلفند برای هر سال مالی، فقط از دفاتر امضاء، پلمب و ثبت شده ظرف یک سال قبل استفاده نمایند، مگر اینکه در اثناء سال بعلت تمام شدن دفاتر نیاز به دفاتر جدید باشد که در اینصورت مجاز هستند دفاتر جدید امضاء، پلمب و ثبت نمایند و با رعایت مقررات ماده ۱۶ این آئین‌نامه ادامه عملیات مالی را در دفاتر جدید ثبت کنند. درج تعداد و مشخصات دفاتر مأخوذه برای استفاده در هر سال مالی، در اظهارنامه مالیاتی مربوط به آن سال الزامی است.

ماده ۴) دفتر روزنامه دفتری است که اشخاص حقوقی یا حقیقی کلیه معاملات و سایر رویدادهای مالی و محاسباتی خود را با رعایت اصول و موازین و استانداردهای پذیرفته شده حسابداری و به ترتیب تاریخ وقوع در آن ثبت نمایند.
تبصره ـ نگهداری دفتر روزنامه واحد برای ثبت کلیه عملیات و یا دفاتر روزنامه متعدد برای هر بخش از عملیات مجاز است.

ماده ۵) دفتر کل دفتری است که عملیات ثبت شده در دفتر یا دفاتر روزنامه برحسب سرفصل یا کدگذاری حسابها در صفحات مخصوص آن ثبت می‌شود به ترتیبی که تنظیم حساب سود و زیان و ترازنامه از آن امکان‌پذیر باشد.

ماده ۶) دفتر مشترک روزنامه و کل دفتری است که دارای ستونهائی برای سرفصل حسابهای متفاوت باشد، به طوری که اشخاص حقوقی و حقیقی با ثبت و نگهداری دفتر مذکور بر طبق اصول و ضوابط و استانداردهای حسابداری، بتوانند نتایج عملیات خود را از آن استخراج و حساب سود و زیان و ترازنامه تهیه نمایند.

ماده ۷) دفتر مشاغل (دفتر درآمد و هزینه) دفتری است که حداقل دارای ستونهائی برای درج تاریخ، شرح معاملات؛ درآمد، هزینه و دارائی‌های قابل استهلاک باشد و معاملات مذکور به ترتیب تاریخ وقوع در آن ثبت گردد به طوری که در پایان سال تعیین جمع درآمد و هزینه شغلی مودی و تنظیم حساب سود و زیان از آن امکان‌پذیر باشد.

memar98.com

فصـــل دوم

سایر دفاتر، اسناد حسابداری و مدارک حساب:

ماده ۸) دفتر معین دفتری است که برای تفکیک و مجزی ساختن هر یک از حسابهای دفتر کل برحسب مقتضیات و شرایط حساب ممکن است نگهداری شود. کارتهای حساب در حکم دفاتر معین است.

ماده ۹) سند حسابداری فرمی است که در آن یک یا چند مورد از معاملات و سایر رویدادهای مالی و محاسباتی به حسابهائی که حسب مورد بدهکار یا بستانکار گردیده تجزیه می‌شود و پس از امضاء مراجع ذیصلاح مندرجات آن قابل ثبت در دفاتر می‌باشد.

ماده ۱۰) مدارک حساب عبارت از مستنداتی است که بیانگر وقوع یک یا چند فعالیت یا رویداد مالی یا محاسباتی بوده و اسناد حسابداری و دفاتر بر مبنای آنها تنظیم و تحریر می‌گردد.

فصـــل ســوم

نحوه تحریر و نگهداری دفاتر قانونی:

ماده ۱۱) مؤدیانی که دفتر روزنامه و کل نگهداری می‌نمایند باید کلیه معاملات و سایر رویدادهای مالی و محاسباتی و مؤدیان مجاز به نگهداری دفاتر مشاغل (دفتر درآمد و هزینه) باید هرگونه درآمد و هزینه و خرید و فروش دارائی‌های قابل استهلاک خود را طبق مقررات این آئین‌نامه حسب مورد در دفاتر مربوط ثبت کنند ولو آنکه برای نگهداری حسابها از ماشین‌های الکترونیکی و کارتهای حساب استفاده شود.

تبصره ـ اشتباهات حسابداری در صورتی که بعداً در اثناء عملیات سال مربوط مورد توجه واقع و بر پایه استانداردهای حسابداری در دفاتر همان سال اصلاح و مستندات آن ارائه شود، به اعتبار دفاتر خللی وارد نخواهد کرد.

ماده ۱۲) مؤدیان مجاز به نگهداری دفتر مشاغل می‌توانند تمام یا قسمتی از درآمد و هزینه‌های مشابه روزانه را تحت یک شماره ردیف در دفتر ثبت نمایند. مشروط به اینکه در ستون شرح دفتر، نوع و تعداد آنها را قید و اگر متکی به اسناد و مدارک باشد مشخصات آن را نیز در ستون مزبور درج نمایند. در صورتیکه اقلام درآمد و هزینه و خرید و فروش دارائیهای قابل استهلاک متکی به اسناد و مدارک باشد، مودیان مذکور می‌بایست پس از ثبت موارد در دفتر مشاغل، اسناد و مدارک مربوط را به ترتیب شماره ردیف دفتر و به نحوی که برای رسیدگی مأموران مالیاتی قابل استفاده باشد نگهداری نمایند.

ماده ۱۳) در مواردی که دفاتر روزنامه و کل نگهداری می‌شود، کلیه معاملات و سایر رویدادهای مالی و محاسباتی مربوط و در موارد نگهداری دفاتر مشاغل، درآمدها و هزینه‌ها و خرید و فروش دارائیهای قابل استهلاک باید در همان روز انجام، حسب مورد در دفاتر روزنامه یا مشاغل ثبت گردد.

تبصره ۱ ـ تاریخ مذکور در مدارک یا فاکتور فروش یا خرید و غیره ملاک قطعی تأخیر تحریر شناخته نمی‌شود و هرگاه انجام و ختم این گونه اعمال با توجه به روش و طرز کار موسسه تابع تشریفات و طی مراحلی باشد تا موضوع آماده برای ثبت در دفتر مربوط شود، فاصله بین تاریخ فاکتور یا مدارک و روز آماده شدن آن برای ثبت در دفتر تأخیر ثبت تلقی نخواهد شد.

تبصره ۲ ـ تأخیر در تحریر عملیات در صورتی که به منظور سوءاستفاده نباشد تا ۱۵ روز به تشخیص اداره امور مالیاتی و بیش از آن به تشخیص هیأت ۳ نفری موضوع بند ۳ ماده ۹۷ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه‌های بعدی به قانونی بودن دفاتر خللی وارد نخواهد کرد.

تبصره ۳ ـ در مواردی که دفاتر موضوع این آئین‌نامه توسط مقامات قضائی یا سایر مراجع قانونی از دسترس مودی خارج شود و صاحب دفتر از تاریخ وقوع این امر حداکثر ظرف سی روز دفاتر جدید امضاء، پلمب و عملیات آن مدت را در دفاتر جدید ثبت کند، تأخیر ثبت عملیات در این مدت به اعتبار دفاتر خللی وارد نخواهد کرد.

تبصره ۴ ـ تأخیر ثبت دفاتر در مورد اشخاص حقوقی جدیدالتأسیس از تاریخ ثبت شخص حقوقی و در مورد سایر اشخاص از تاریخ شروع فعالیت تا سی روز مجاز خواهد بود.

ماده ۱۴) کلیه عملیات ثبت شده در دفاتر روزنامه هر ماه باید حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به دفتر کل نقل شود.

ماده ۱۵) موسساتی که دارای شعبه هستند مکلفند با توجه به روشهای حسابداری خود خلاصه عملیات شعبه یا شعب خود را در صورتیکه دارای دفاتر پلمب شده باشند، لااقل سالی یکبار (تا قبل از بستن حسابها) و در غیر اینصورت ماه به ماه در دفاتر مرکز موسسه ثبت کنند.

memar98.com

ماده ۱۶) امضاء و پلمب دفاتر ضمن سال مالی مشروط بر اینکه تا تاریخ امضاء و پلمب هیچگونه عمل مالی و پولی صورت نگرفته باشد و همچنین تأخیر امضاء پلمب تا حد مجاز مقرر در تبصره‌های ۳ و ۴ ماده ۱۳ این آئین‌نامه در مورد دفتر روزنامه یا حسب مورد دفتر مشاغل و ماده ۱۴ این آئین‌نامه در مورد دفتر کل، به اعتبار دفاتر خللی وارد نخواهد کرد.

ماده ۱۷) مؤدیانی که از سیستمهای الکترونیکی استفاده می‌نمایند، موظفند حداقل ماهی یکبار خلاصه عملیات داده شده به ماشینهای الکترونیکی را در دفتر روزنامه یا مشاغل حسب مورد ثبت و حداکثر ظرف مهلت تعیین شده در ماده ۱۴ این آئین‌نامه به دفتر کل منتقل کنند، علاوه بر این بمنظور تسهیل رسیدگی باید آئین‌نامه‌ها یا دستورالعملهای کار ماشین و برنامه‌های آن و نحوه کار با نرم‌افزارهای مالی مورد استفاده را در اختیار مأموران رسیدگی قرار دهند. ضمناً مؤدیان مذکور مکلفند هر سه ماه یکبار خلاصه عملیات داده شده به ماشینهای الکترونیکی را حداکثر ۱۰ روز پس از پایان سه ماه به اداره امور مالیاتی مربوطه تسلیم نمایند.

فصـــل چهـــارم

چگونگی تنظیم صورتهای مالی نهایی:

ماده ۱۸) اشخاص حقوقی و مشمولین بند (الف) ماده ۹۶ قانون مالیاتهای مستقیم مکلفند صورتهای مالی نهایی خود را با رعایت آخرین استاندارد حسابداری اعلامی از طرف مراجع ذیصلاح تهیه و تنظیم نمایند.

تبصره ـ در مواردیکه فرم اظهارنامه تدوین شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور که در اختیار مؤدیان گذارده می‌شود، حاوی فرم صورتهای مالی نیز باشد، اشخاص موضوع این ماده با تنظیم و تسلیم این فرمها، ملزم به تسلیم صورتهای مالی جداگانه که خود برای موسسه متبوع تهیه نموده‌اند، نخواهند بود، لیکن می‌توانند بمنظور رفع ابهام احتمالی و یا ارائه اطلاعات بیشتر، علاوه بر تنظیم و تسلیم اظهارنامه مزبور، نسخه‌ای در صورتهای مالی و ضمائم مربوط را نیز همراه اظهارنامه به اداره امور مالیاتی ذیربط تسلیم نمایند.

ماده ۱۹) از اشخاص مشمول بند "ب" ماده ۹۶ قانون مالیاتهای مستقیم، هر یک که در امور تولید و خرید و فروش کالا فعالیت ندارد و فعالیت آنها بطور مشخص محدود به دریافت بهای خدمات و پرداخت هزینه‌ها است، بایستی صورت خلاصه درآمدها و هزینه‌ها را حتی‌المقدور با تفکیک انواع آنها تهیه و سایر اشخاص موضوع آن بند مکلفند صورت حساب سود و زیان خود را (با ابراز موجودیها، خرید، فروش و غیره) برابر رویه‌های متداول در امر حسابداری تنظیم نمایند.

تبصره ـ چنانچه فرم اظهارنامه تدوین شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور که در اختیار مودیان گذارده می‌شود، از حیث لزوم ارائه اطلاعات مذکور در این ماده، کفایت امر را بنماید، مودیان مزبور ملزم به تهیه و تسلیم صورتهای جداگانه نخواهند بود، لیکن می‌توانند بمنظور رفع ابهام احتمالی و یا ارائه اطلاعات بیشتر، علاوه بر اظهارنامه نسخه‌ای از حساب درآمد و هزینه و یا حساب سود و زیان خود را نیز که بشرح فوق تنظیم نموده‌اند، بانضمام سایر یادداشتها و مدارک موجود همراه اظهارنامه به اداره امور مالیاتی ذیربط تسلیم نمایند.

فصـــل پنجـــم

موارد رد دفاتر:

ماده۲۰) تخلف از تکالیف مقرر در این آئین‌نامه در موارد زیر موجب رد دفاتر می‌باشد:

۱- در صورتی که دفاتر ارائه شده به نحوی از پلمب خارج شده و یا فاقد یک یا چند برگ باشد.

۲- عدم ثبت یک یا چند فعالیت مالی در دفاتر به شرط احراز.

۳- ثبت تمام یا قسمتی از یک فعالیت در حاشیه.

۴- ثبت تمام یا قسمتی از یک فعالیت (آرتیکل) بین سطور.

۵- تراشیدن، پاک کردن و محو کردن مندرجات دفاتر به منظور سوءاستفاده.

۶- جای سفید گذاشتن بیش از حد معمول در صفحات و سفید ماندن تمام صفحه در دفتر روزنامه و دفتر مشاغل بمنظور سوءاستفاده.

۷- بستانکار شدن حسابهای نقدی و بانکی، مگر اینکه حسابهای بانکی با صورتحساب بانک مطابقت نماید و یا بستانکار شدن حسابهای بانکی یا نقدی ناشی از تقدم و تأخر ثبت حسابها باشد که در این صورت موجب رد دفتر نیست.

۸- تأخیر تحریر دفاتر روزنامه و مشاغل زاید بر حد مجاز مقرر در تبصره‌های ۲ و ۳ و ۴ ماده ۱۳ و تأخیر تحریر دفتر کل زاید بر حد مجاز مقرر در ماده ۱۴ و تأخیر تحریر زاید بر حد مقرر در ماده ۱۷ این آئین‌نامه.

memar98.com

۹- عدم ثبت عملیات شعبه یا شعب در دفاتر مرکز طبق مقررات ماده ۱۵ این آئین‌نامه- اشتباه حساب حاصل در ثبت عملیات موسسه در صورتیکه نسبت به اصلاح آن طبق مقررات تبصره ماده ۱۱ این آئین‌نامه اقدام نشده باشد.

۱۱- در صورتیکه مؤدیان مالیاتی حسب مورد از اوراق مخصوص موضوع ماده ۱۶۹ قانون مالیاتهای مستقیم استفاده ننمایند.

۱۲- عدم ارایه آئین‌نامه‌ها یا دستورالعملهای کار ماشین و برنامه‌های آن و نحوه کار با نرم‌افزارهای مالی مورد استفاده و همچنین عدم تسلیم خلاصه عملیات موضوع ماده ۱۷ این آئین‌نامه در مهلت مقرر در آن ماده در مورد اشخاصی که از سیستمهای الکترونیکی استفاده می‌نمایند.

۱۳- عدم ارایه یک یا چند جلد از دفاتر ثبت و پلمب شده (ولو نانویس)

۱۴- استفاده از دفاتر ثبت و پلمب شده سالهای قبل (با توجه به مقررات ماده ۳ این آئین‌نامه)

۱۵- عدم تطبیق مندرجات دفاتر با اطلاعات موجود در سیستمهای الکترونیکی، در مورد اشخاصی که از سیستمهای مذکور استفاده می نمایند.

۱۶- ثبت هزینه‌ها و درآمدها و هر نوع اعمال و اقلام مالی غیرواقع در دفاتر بشرط احراز (توضیح آنکه ثبت هزینه‌هایی که وقوع آن محقق بوده اما به دلایل خاص قانونی قابل قبول از حیث مالیاتی نیست و برگشت داده می‌شود، بمنزله ثبت هزینه‌های غیرواقعی تلقی نمی‌شود.)

تبصره ـ در مورد بند ۶ این ماده چنانچه سفید ماندن جهت ثبت تراز افتتاحی باشد موجب رد دفاتر نخواهد بود و همچنین سفید ماندن ذیل صفحات دفتر در آخر هر روز یا هر هفته یا هر ماه به شرطی که اسناد دارای شماره ردیف بوده و قسمت سفید مانده با خط بسته شود، به اعتبار دفتر خللی وارد نمی‌آورد.

ماده ۲۱) هیأت سه نفری حسابرسان موضوع بند ۳ ماده ۹۷ قانون مالیاتهای مستقیم، در مواردیکه با توجه به دلایل توجیهی مؤدی و نحوه تحریر دفاتر و رعایت استانداردهای حسابداری و درجه اهمیت ایرادات مطروحه از سوی اداره امور مالیاتی و رعایت واقعیت امر، احراز نمایند که ایرادات مزبور به اعتبار دفاتر خللی وارد نمی‌نماید، می‌توانند نظر خود را مبنی بر قبولی دفاتر و اسناد و مدارک اعلام نمایند.

این آئین‌نامه در اجرای تبصره (۲) ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ به پیشنهاد شماره ۲۹/۳۸۴-۲۱۱ تاریخ ۸۲/۱/۱۰ سازمان امور مالیاتی کشور در پنج فصل و بیست و یک ماده و دوازده تبصره در تاریخ ۸۲/۱/۱۰ به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارائی رسید و مقررات آن از اول فروردین سال ۱۳۸۲ لازم‌الاجرا بوده و نسبت به اشخاص حقوقی که سال مالی آنها با سال شمسی منطبق نباشد، در مورد سال مالی که از ۸۲/۱/۱ به بعد آغاز می‌گردد جاری بوده و نسبت به سال مالی قبل از آن، مفاد آئین‌نامه قبلی مجری می‌باشد.

یادآوری: این آئین نامه پس از بازنگری، اصلاح و اضافه شدن یک تبصره به ماده ۲۰ آن، به سیزده تبصره افزایش وطی شماره ۱۳۵۹۳ مورخ ۱۳۸۴/۴/۱۱ به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده است. ضمناً، با عنایت به مفاد بخشنامه‌های شماره ۱۴۸۳/۱۰۵۷۹-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۴/۶/۶ و شماره ۲۶۴۲/۱۲۷۲۶-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۴/۷/۱۶ اقدامات انجام شده بر اساس آئین‌نامه قبلی موضوع بخشنامه شماره ۱۴۸/۱۱۸-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۱/۱۸ تا تاریخ لازم الاجرا شدن این اصلاحیه (۱۳۸۴/۷/۱۱) حسب مورد معتبر می‌باشد.

memar98.com

پیوست ۴

مثال‌هایی از محاسبه مالیات بر اساس
روش دفتر درآمد و هزینه
روش علی الرأس
روش توافق ماده ۱۵۸ق. م.م (خود اظهاری)

memar98.com

مثال یک : مفروضات محاسبه مالیات بر اساس دفتر درآمد و هزینه:

اگر عضو سازمان ۳۰۰۰متر نظارت و ۳۰۰۰متر طراحی داشته باشد.

نرخ هر متر کارکرد کمتر از تعرفه باشد و بر اساس قراردادها که در دفتر درآمد و هزینه ثبت نموده است, درآمد ایشان به شرح زیر مبلغ ۲۱۳.۰۰۰.۰۰۰ریال می باشد:

تعرفه طراحی در هر متر ۱۰,۳۸۴ریال و مبلغ دریافتی(درآمد) عضو مورد مثال هر متر ۷,۰۰۰ریال

۳۰۰۰متر طراحی *۷۰,۰۰۰ریال= ۱۱۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال

تعرفه نظارت در هر متر ۳۸,۶۸۰ریال و مبلغ دریافتی(درآمد) عضو مورد مثال هر متر ۳۲,۰۰۰ریال

۳۰۰۰متر نظارت*۳۲,۰۰۰ریال= ۹۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال

جمع هزینه ها به شرح زیر در سال مبلغ ۴۱۶,۱۶۰,۰۰۰ ریال می باشد:

هزینه اجاره ماهانه دفتر ۷,۰۰۰,۰۰۰ریال و سالانه ۸۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال

هزینه حقوق منشی ماهانه ۳,۵۰۰,۰۰۰ریال که با توجه به عیدی و مزایای پایان خدمت و بیمه سهم کارفرما سالانه ۶۲,۱۶۰,۰۰۰ریال

هزینه ایاب و ذهاب ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ریال

هزینه های تعمیر و نگهداری , استهلاک اثاثه, بیمه مسئولیت ,تلفن ,آب ,برق,گاز,ابدارخانه و ... ماهانه مبلغ ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ریال و سالانه مبلغ ۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰ریال .

هزینه عمل جراحی شخص مورد تکلف مودی موضوع ماده ۱۳۷ ق. م.م مبلغ ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ریال

صورت سود و زیان	مبلغ-ریال
درآمد	۲۱۳,۰۰۰,۰۰۰
هزینه	۴۱۶,۱۶۰,۰۰۰
زیان	(۲۰۳,۱۶۰,۰۰۰)

لذا مودی مشمول مالیات نمی باشد و اگر نتیجه برای فردی دیگر سود ابرازی شود بر اساس ماده ۱۳۱ق.م.م. همانند مثال های بعدی مالیات محاسبه می گردد.

مثال دو : مفروضات محاسبه مالیات بر اساس روش علل الراس :

مودی دفتر درآمد وهزینه تهیه نمی کند و اظهارنامه خود را با توجه ضرایب علی الراس تهیه و ارایه نموده است. درآمد ایشان به شرح زیر مبلغ ۵۳.۲۶۹.۴۴۰ریال می باشد:

کارکرد(کسر از سهمیه سال XX ۱۳) اعلام شده توسط سازمان نظام مهندسی یا شهرداری ۳۰۰۰متر طراحی و متر ۳۰۰۰نظارت

تعرفه طراحی در هر متر ۱۰,۳۸۴ریال:

(۳۰۰۰متر طراحی *۱۰,۳۸۴ریال)۳۱,۱۵۲,۰۰۰ریال * ضریب علی الراس ۲۲٪ = درآمد مشمول مالیات مبلغ ۶,۸۵۳,۴۴۰ریال

تعرفه نظارت در هر متر ۳۸,۶۸۰ریال :

(۳۰۰۰متر نظارت*۳۸,۶۸۰ریال) ۱۱۶,۰۴۰,۰۰۰ ریال * ضریب علی الراس ۴۰٪ = درآمد مشمول مالیات مبلغ ۴۶,۴۱۶,۰۰۰ریال

مالیات: = نرخ های پلکانی ماده ۱۳۱ق.م.م *(معافیت سالانه - درآمدمشمول مالیات)

۷۶,۹۴۴ریال مالیات = ۱۰٪*۷۶۹,۴۴۰ریال = ۵۲,۵۰۰,۰۰۰ریال معافیت -۵۳,۲۶۹,۴۴۰ریال درآمد ابرازی

توجه در این روش با توجه به این که ضرایب علی الراس هر ساله بعد از ۳۱ تیرماه (آخرین فرصت اظهارنامه) نهایی و اعلام می گردد , مالیات مزبور علی الحساب بوده و در صورت تغییر ضرایب مابه التفاوت با جرایم در یافت می گردد.

مثال سه : مفروضات محاسبه مالیات بر اساس روش توافق ماده ۱۵۸ق. م.م (خود اظهاری) :

مودی دفتر درآمد وهزینه تهیه نمی کند و اظهارنامه خود را با توجه توافق نامه سازمان با اداره کل تهیه و ارایه نموده است. درآمد ایشان به شرح زیر مبلغ ۵۳.۲۶۹.۴۴۰ریال می باشد:

کارکرد(کسر از سهمیه سال XX ۱۳) اعلام شده توسط سازمان نظام مهندسی یا شهرداری ۳۰۰۰متر طراحی و ۳۰۰۰نظارت

متراژ مبنا = ۳۰۰۰متر نظارت ۱۰۰٪ + ۳۰۰۰مترطراحی ۴۵٪ لذا جمعا ۴۳۵۰متر .

۳۰۰۰متر اول معاف از مالیات

memar98.com

۱۰۰۰متر (از ۳۰۰۰متر تا ۴۰۰۰متر نسبت به مازاد ۳۰۰۰متر) *۱۸۰۰ریال = ۱,۸۰۰,۰۰۰ریال
۳۵۰ متر (از ۴۰۰۰متر تا ۵۰۰۰متر نسبت به مازاد ۴۰۰۰متر) *۲۳۰۰ریال = ۸۰۵۰۰۰ریال
جمع مالیات مبلغ ۲,۶۰۵,۰۰۰ریال

memar98.com

پیوست ۵

آیین نامه اجرائی موضوع ماده۱۶۹مکرر قانون مالیاتهای مستقیم

memar98.com

آیین نامه اجرائی موضوع ماده۱۶۹مکرر قانون مالیاتهای مستقیم

بنا به اختیار حاصل از مفاد ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ کلیه اشخاص حقیقی وحقوقی موظفند نسبت به ثبت نام جهت دریافت کارت اقتصادی اقدام و بر اساس موارد زیر برای انجام معاملات خود، صورتحساب صادر و شماره اقتصادی مربوط به خود و طرف معامله را در صورت حسابها و فرم ها و اوراق مربوط درج نموده و همچنین فهرست معاملات خود را به اداره امور مالیاتی مربوطه تسلیم نمایند.

هـدف:اجـرای مـاده ۱۶۹ مـکـرر قـانـون مـالـیـاتـهـای مـسـتـقـیـم از تـاریخ ۱۳۹۱/۰۱/۰۱.

دامنه کاربرد: کلیه اشخاص حقیقی که به انجام معاملات و هر نوع فـعالیت اقـتصادی مبـادرت مـی نمایند و کلیه اشخاص حقوقی که در دامـنه شـــمول قـانون مـالیاتهـــای مسـتقیـم و قانون مالیات بر ارزش افزوده قرار می گیرند.

تعاریف:

کارت اقتصادی: کارتی است حداقل شامل نام و شماره اقتصادی که در اجرای مفاد ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم از طرف سازمان امور مالیاتی کشور صادر و حسب مورد در اختیار اشخاص حقیقی وحقوقی قرار داده میشود.

شماره اقتصادی: شماره منحصر به فردی است که توسط سازمان امور مالیاتی کشور، حسب مورد به اشخاص حقیقی و حقوقی اختصاص داده می شود.

صورت حـــساب: مـنظور صـورتحـساب نمـونه اعلام شدهدر اجرای ماده ۱۶۹ قانون مالیاتهای مستقیم و ماده ۱۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشد.

اشخاص حقیقی: منظور از اشخاص حقیقی در این دستور العمل کلیه اشخاص حقیقی موضوع قانون مالیاتهای مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشندکه حسب مورد به انجام هر نوع معامله و فعالیت اقتصادی مبادرت می نمایند.

اشخاص حقوقی: منظور از اشخاص حقوقی در این دستورالعمل کلیه اشخاص حقوقی موضوع قانون مالیاتهای مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشد.

مصرف کننده نهایـــی: منـظور از مـصرف کـننده نـهایی، شخص حقیقی است که کالا یا خدمات را متناسب با نیاز خود برای مصارف شخصی خریداری نموده و از آن برای عرضه کالا و خدمات به دیگران استفاده نمی نماید.

۱- اشخاص مکلف به ثبت نام و اخذ کارت اقتصادی:

۱-۱ کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی موضوع این دستورالمعل.

۱-۲ در مورد اشخاص حقیقی که از لحاظ مالیاتی واحدهای شغلی متعدد و مستقلی دارند، طبق مقررات این دستورالعمل مکلفند برای هر محل شغلی، شماره اقتصادی دریافت نمایند.

۱-۳ در اجرای ماده ۱۰۷ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران برای شرکای شرکت مدنی موضوع تبصره ۳ ماده ۱۰۰ و یا مشارکت های موضوع تبصره ماده ۱۰۱ قانون مالیاتهای مستقیم، یک شماره اقتصادی صادر می شود.

memar98.com

۲- نحوه ثبت نام و درخواست کارت اقتصادی:

۲-۱ اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می نماید به سامانه ثبت نام مؤدیان و تخصیص شماره اقتصادی به نشانی www.tax.gov.ir مراجعه و نسبت به ثبت نام و درخواست شماره اقتصادی اقدام نمایند.

۲-۲ اشخاص حقیقی وحقوقی که به موجب این دستورالعمل ملزم به اخذ کارت اقتصادی گردیده اند مکلفند هر گونه تغییرات از جمله انحلال ، تغییر نام،تغییر شغل، تغییر نشانی و یا سایر موارد را حسب مورد حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ تغییرات مذکور، از طریق درگاه به سازمان امورمالیاتی مربوط اعلام نمایند. در غیر اینصورت هر گونه مسئولیت ناشی از آن به عهده دارنده کارت می باشد.

۲-۳ اشخاص حقیقی وحقوقی تا پایان زمان مهلت تعیین شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور برای دریافت و به کارگیری شماره اقتصادی بایستی حسب مورد از شماره ملی به عنوان شماره اقتصادی استفاده نمایند.

۳- تکالیف دارندگان کارت اقتصادی:

۳-۱ اشخاص حقوقی وحقیقی موضوع بندهای الف و ب ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم مکلفند از تاریخ ۱۳۹۱/۱/۱ برای عرضه و فروش کالا و خدمات از صورتحساب فروش کالا به شرح فرم نمونه موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم(پیوست شماره ۱) استفاده نمایند و در صورت حسابهای صادره شماره اقتصادی خود را چاپ و شماره اقتصادی خریدار را درج نمایند. درج شماره اقتصادی فروشنده با استفاده از سیستمهای نرم افزاری یا صندوقهای فروش در صورتحساب فروش صادره به منزله چاپ تلقی می شود.

تبصره- اشخاص حقیقی وحقوقی موضوع این دستورالعمل مکلفند مادامی که برای آنها شماره اقتصادی صادر نشده، از شماره ملی برای اشخاص حقیقی و شناسه ملی برای اشخاص حقوقی به جای شماره اقتصادی استفاده نمایند.

۳-۲ اشخاص حقیقی وحقوقی موضوع این دستورالعمل مکلفند هنگام خرید کالا و یا خدمات، شماره اقتصادی خود را جهت درج در صورتحساب به فروشنده ارائه ودر مواردی که خریدار از ارائه شماره اقتصادی خودداری کند چنانچه فروشنده،مشخصات خریدار و موضوع مورد معامله را ظرف مهلت یک ماه از زمان انجام معامله به شرح فرم نمونه (پیوست۲) به اداره امورمالیاتی اعلام نماید، مشمول جریمه تخلف از این بابت نخواهد بود، در غیر این صورت طرفین معامله متضامناً مسئول خواهند بود.

۳-۳ در صورت فروش کالا و یا خدمات به مصرف کننده نهائی،درج شماره اقتصادی خریدار الزامی نمی باشد.

۳-۴ درج شماره اقتصادی در قراردادها، اسناد و مدارک فروش، هنگام فروش کالا یا خدمات و صدور صورتحساب از سوی فروشنده صورت خواهد گرفت و در صورت عدم درج شماره اقتصادی خریدار، در اجرای ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم و تبصره ۲ آن، متضامناًمشمول خواهند بود.

۳-۵ کلیه اشخاص حقیقی وحقوقی مشمول این دستورالعمل اعم از وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، بانکها، شهرداریها،مؤسسات وابسته به دولت و شهرداریها و سایر اشخاص حقیقی وحقوقی اعم از انتفاعی و غیر انتفاعی مکلفند درکلیه قراردادها، اوراق و فرمهای مورد استفاده جهت انجام معاملات خود و اعطای تسهیلات بانکی اعم از ارزی و ریالی و بیمه نامه و غیره نسبت به درج شماره اقتصادی طرفین معامله اقدام نمایند.

۴- تکالیف اشخاص ثالث:

۴-۱ گمرک ایران مکلف به درج شماره اقتصادی کلیه واردکنندگان، صادرکنندگان، حق العملکاران در اظهارنامه های گمرکی می باشد.

memar98.com

۴-۲ ذیحسابها و یا مدیران کل امور مالی مکلفند فهرست معاملات خود را طبق فرم نمونه(پیوست ۳ و۴) و همچنین فهرست قراردادهای خدماتی و پیمانکاری را طبق فرم نمونه (پیوست شماره ۵) تا یک ماه پس از پایان هر فصل به صورت الکترونیکی از طریق پورتال سازمان و یا در محیط رایانه ای به اداره امور مالیاتی ذیربط ارائه نمایند.

۴-۳ بانکها مکلفند شماره اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این دستورالعمل را در قراردادهای اعطای تسهیلات یا هر نوع معاملات بانکی اعم از ارزی و ریالی درج نمایند.

۴-۴ وزارت بازرگانی مکلف است در فرم های مربوط به ثبت سفارش اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این دستورالعمل شماره اقتصادی آنها را درج ارائه نمایند.

۵- نحوه ارائه فهرست معاملات اشخاص حقیقی و حقوقی به اداره امور مالیاتی:

۵-۱ کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی موضوع بندهای الف و ب ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم مکلفند از تاریخ ۱۳۹۱/۱/۱ فهرست معاملات خود را به صورت فصلی(بر اساس سال شمسی)، تا یک ماه پس از پایان هر فصل به صورت الکترونیکی از طریق پورتال سازمان یا در محیط رایانه ای، طبق فرم نمونه(پیوست شماره ۳و۴و ۵)به اداره امور مالیاتی ذیربط ارائه نمایند.

تبصره- چنانچه انتهای سال مالی اشخاص حقوقی در خلال یکی از فصلهای سال شمسی باشد،برای فصل شمسی مذکور دو فهرست معامله تنظیم و ارسال می نمایند، به گونه ای که از ابتدای فصل شمسی تا پایان سال مالی خود یک فهرست و همچنین از ابتدای سال مالی تا پایان فصل شمسی مذکور نیز یک فهرست جداگانه تسلیم می نمایند.

۵-۲ فروشندگان مکلفند کارت اقتصادی طرف معامله را رویت نموده یا از طریق پورتال سازمان امور مالیاتی کشور نسبت به سنجش اعتبار شماره اقتصادی ارائه شده اقدام نمایند.

۵-۳ کلیه اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع بندهای الف و ب ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ مکلف به نگهداری صورتحسابهای مربوط به خریدهای خود در سال عملکرد و سال بعد از آن می باشند و در صورت درخواست مأموران مالیاتی باید به آنان ارائه دهند.

۶- تخلفات و جرائم موضوع ماده ۱۶۹ مکرر و نبصره های ذیل آن:

۶-۱ عدم صدور صورتحساب یا عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله حسب مورد یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای معاملات دیگران یا استفاده از شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود، مشمول جریمه ای معادل ۱۰٪ مبلغ مورد معامله ای که بدون رعایت ضوابط این دستورالعمل انجام شده است.

۶-۲ عدم ارائه فهرست معاملات، مشمول جریمه ای معادل ۱٪ مبلغ معاملاتی که فهرست آنها ارائه نشده خواهد بود.

۶-۳ استفاده کنندگان از شماره اقتصادی دیگران نسبت به مالیات بر درآمد و همچنین جرائم موضوع این ماده با اشخاصی که شماره اقتصادی آنان مورد استفاده قرار گرفته است مسئولیت تضامنی خواهند داشت.

۶-۴ در مواردی که خریدار از ارائه شماره اقتصادی خودداری و فروشنده نسبت به اجرای تکلیف موضوع بند(۲- ۲) این دستورالعمل اقدام نماید خریدار با توجه به مسئولیت تضامنی مشمول جریمه ای معادل ۱۰٪ مبلغ مورد معامله خواهد بود.

memar98.com

۶-۵ عدم ارائه صورتحسابهای مربوط به خریدهای اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع بندهای الف و ب ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم در سال عملکرد و سال بعد از آن که مورد درخواست مأموران مالیاتی قرار گیرد مشمول جریمه ای معادل ۱۰٪ مبلغ صورتحسابهای ارائه نشده خواهد بود.

۶-۶ در صورت تعدد جرائم برای یک معامله حداکثر جربمه قابل مطالبه ۱۰٪ مبلغ مورد معامله خواهد بود و جرائم موضوع هر یک از تخلفات مذکور در بند فوق قابل جمع نخواهد بود.

۶-۷ هرگونه جعل، تقلب، معاملات غیر واقعی، سوء استفاده و تبانی اشخاص موضوع این دستورالعمل در ارتباط با صدور صورتحساب و شماره اقتصادی خلاف مقررات بوده و ضمن مسئولیت تضامن، مطابق با قانون مبارزه با پولشویی، قانون ارتقاء سلامت نظام اداری مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام و سایر قوانین و مقررات مربوط اقدام خواهد گردید.

۷- نحوه رسیدگی و مطالبه جرائم توسط ادارات امور مالیاتی:

۷-۱ ادارات امور مالیاتی مربوط، مکلفند فهرست معاملات و هرگونه اسناد و مدارک مرتبط با شماره اقتصادی را مورد بررسی قرار دهند و نیز بر اساس اختیارات قانونی وفق مفاد این دستورالعمل و رعایت سایر مقررات قانونی ضمن اعمال نظارت دوره ای و کنترل مستمر بر جریان فعالیتهای اقتصادی مؤدیان، بررسیهای لازم را در طول دوره های فصلی و سالانه از اشخاص مشمول این دستورالعمل به عمل آورند.

چنانچه ماموران مالیاتی در بررسیهای دوره ای و یا رسیدگی های به عمل آمده با تخلفات مندرج درماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم ۱۳۸۰ و این دستورالعمل مواجه شدند، ضمن تنظیم گزارش تخلفات ، جرائم متعلق را با رعایت مهلت مقرر در ماده ۱۵۷ قانون مالیاتهای مستقیم مطالبه نمایند.

۷-۲ مؤدی مکلف است ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ مطالبه نسبت به پرداخت آن اقدام کند.در غیر این صورت معترض شناخته شده و موضوع جهت رسیدگی و صدور رأی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد شد. رأی هیأت مزبور قطعی و لازم الاجرا است.جریمه مذکور غیر قابل بخشش است و از طریق مقررات اجرائی موضوع قانون مالیاتهای مستقیم قابل وصول خواهد بود.

۷-۳ چنانچه ادارات امور مالیاتی ذیربط موقع رسیدگی، به موارد تخلفی مانند جعل، تقلب، معاملات غیر واقعی و تبانی و سوء استفاده راجع به صورتحساب وشماره اقتصادی برخورد نمایند، موظفند از طریق اداره کل ذیربط به دادستانی انتظامی مالیاتی گزارش نمایند تا عندالاقتضاء متخلفین تحت پیگرد قضائی قرار گیرند. اقدام به تعقیب قضائی، مانع مطالبه و وصول جرائم مالیاتی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر نخواهد بود.

۸- موارد ابطال کارت اقتصادی:

در موارد ذیل کارت و شماره اقتصادی باطل میگردد:

۸-۱ فوت اشخاص حقیقی

۸-۲ در صورت اعلام اشخاص حقیقی مبنی بر خاتمه فعالیت اقتصادی

۸-۳ انحلال اشخاص حقوقی ثبت شده پس از اتمام عملیات تصفیه و سایر اشخاص حقوقی پس از لغو مجوز ذیربط

۸-۴ صدور حکم مراجع قضایی مبنی بر ابطال کارت اقتصادی

memar98.com

تذکر۱: دارنده کارت اقتصادی یا قائم مقام قانونی آن در موارد فوق موظفند به نزدیکترین اداره امور مالیاتی مراجعه و نسبت به تحویل و ابطال کارت اقدام نمایند.

تذکر۲: استفاده از کارت اقتصادی بعد از باطل شدن، در حکم سوء استفاده از شماره اقتصادی بوده و دارنده کارت و استفاده کننده از آن نسبت به مالیات بر درآمد وجرائم متعلقه مسئولیت تضامنی خواهند داشت.

نذکر۳: صدور کارت المثنی دارای محدودیت های قانونی بوده و سوءاستفاده احتمالی از کارت مزبور رافع مسئولیت صاحب کارت نخواهد بود مگر آنکه خلاف آن از سوی مراجع قضائی اعلام گردد.

memar98.com

پیوست ۶

راهنمای ماده ۱۶۹ ق.م.م.در خصوص معاملات فصلی

memar98.com

نحوه تنظیم و ارسال فهرست معاملات فصلی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم:

۱- به‌منظور شفاف‌سازی اطلاعات مبادلات اقتصادی و توسعه عدالت مالیاتی، دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، توسط سازمان امور مالیاتی کشور تدوین و اجرای آن از تاریخ ۱۳۹۱/۰۱/۰۱ آغاز گردیده که به‌موجب آن کلیه اشخاص حقوقی و همچنین اشخاص حقیقی موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده ۹۶ قانون موصوف، مکلفند ضمن استفاده از صورتحساب فروش کالا و خدمات (مطابق فرم نمونه سازمان) برای معاملات و درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله، در تمامی صورتحساب ها، فرم ها و اوراق مربوط، فهرست معاملات خود را به صورت فصلی تا یک ماه پس از پایان هر فصل، به صورت الکترونیکی از طریق پورتال سازمان (برخط) یا محیط رایانه توسط نرم افزار قرارداده شده در سامانه عملیات الکترونیکی مالیاتی www.tax.gov.ir(غیر برخط) مطابق ترتیبات تعیین شده، به اداره امور مالیاتی ذیربط ارائه نمایند.

۲- اعضای سازمان نظام مهندسی جز ردیف ۵ ماده ۹۶ می باشند و به همراه سایر مشاغل بند "ب" ماده ۹۶ تکلیف ارسال معاملات فصلی را دارند.

۳- طی مکاتبه و درخواست انجام شده از طریق شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور , معافیت در تنظیم و ارسال فهرست معاملات فصلی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم برای اعضا طی نامه شماره ۲۳۱/۵۹۳۶/ص مورخ ۱۳۹۳/۴/۲ سازمان امور مالیاتی پذیرفته نشد و اعضا تکلیف به تنظیم و ارسال آن را دارند.

۴- تکلیف مهندسین عضو سازمان نظام مهندسی به تنظیم و ارسال فهرست معاملات فصلی.
۴-۱ تکلیف مهندسین عضو سازمان نظام مهندسی به تنظیم و ارسال فهرست معاملات فصلی از سال ۱۳۹۱براساس مقررات سازمان امور مالیاتی می باشد.
۴-۲ تکلیف تنظیم و ارسال فهرست معاملات فصلی در مهلت یک ماه بعد از پایان هر فصل علاوه بر تنظیم و ارسال اظهارنامه مالیات بر درآمد سالیانه می باشد.
(بطور خاص تنظیم و فهرست معاملات فصلی چهار فصل سال ۱۳۹۱و ۱۳۹۲ و فصل بهار ۱۳۹۳ تا ۵ مهر ماه برای آخرین بار تمدید شده بود.)
۴-۳ در فهرست معاملات فصلی اطلاعات ریالی کارکرد (درآمد) ناخالص هر مهندس درهر فصل مربوطه درج می گردد.
۴-۴ اطلاعات ریالی کارکرد (درآمد) هر فصل بصورت زیر تهیه می شود:
الف) گزارش کارکرد مهندسین مربوط به خود را اخذ
ب) متراژ مندرج در ستون خروج از ظرفیت را ملاک قرار داده (ناظر مجریان متراژ زیر بنا را درج نمایند(
ج) متراژ را در نرخ های تعرفه مربوط به پایه و سقف های مختلف نموده
مجریان ذیصلاح نرخ نامه مصوب ندارند و توصیه می گردد بر اساس پیشنهاد انجمن سازندگان مسکن , یک نرخ واحد یا نرخ قرارداد جهت محاسبه درآمد اعمال نمایند
د) مبلغ ریالی هر سطر کارکرد را که بر اساس فوق محاسبه کرده اید با هم جمع کنید
ه) نتیجه جمع درآمد ناخالص فصل شما می باشد

۵- جهت تنظیم فهرست معاملات فصلی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم , اعضایی دفتر مشاغل تنظیم نمیکنند در قسمت فروش صرفا اعمال متراژ کارکرد * تعرفه بطور ناخالص و بدون اعمال هیچ ضریبی و تخفیف توصیه گردد.

۶- تکلیف اعضای سارمان نظام مهندسی به ارسال فهرست معاملات فصلی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم علاوه بر تکلیف تنظیم اظهارنامه مالیات بر درآمد سالانه اعضا می باشد و در این مرحله صرفا باید اطلاعات ناخالص درآمدی و خرید اعضا توسط شخص عضو ارسال گردد.

۷- نظام مالیات بر ارزش افزوده جدا از این تکلیف می باشد و اشخاص حقیقی عضو سازمان در هیچ کدام از مراحل فراخوان ثبت نام , شمول ثبت نام و اجرای این نظام مالیاتی نگردیده اند.

۸- اشخاص حقوقی عضو سازمان نظام مهندسی ساختمان بر اساس شرایط در یکی از چهار مرحله ثبت نام و اجرا مشمول این نظام مالیاتی می باشند و تکلیف تنظیم اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده تا پایان ماه بعد هر فصل را بعهد دارند و این تکلیف علاوه بر تکلیف تنظیم و ارسال فهرست معاملات فصلی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم.

۹- عدم ارسال معاملات فصلی جرایم مختلفی دارد
بطور مثال عدم ارسال فهرست معاملات جرایم زیر را دارد:
الف) در زمان مقرر ۱٪ فروش(درآمد ناخالص) و ۱٪ خرید
ب) عدم صدور صورتحساب فروش(درآمد) برای خدمات ارایه شده به مالک ۱۰٪ درآمد همان مورد.
ج) عدم درج کد ملی یا شماره اقتصادی مهندس عضو در صورتحساب حسب مورد ۱۰٪درآمد همان مورد.
د) عدم درج کد ملی یا شماره اقتصادی مالک در صورتحساب فروش حسب مورد ۱۰٪درآمد همان مورد.

۱۰- در صورت نداشتن کد ملی مالکین برای سالهای ۱۳۹۱و۱۳۹۲ در فهرست فروش (درآمد) از گزینه امتناع یا گزینه معالات کمتر از حد نصاب ده درصد می توانید استفاده کنید ،لیکن برای سال ۱۳۹۳ سعی بر دریافت کپی کارت ملی مالک از طریق دفتر فنی و یا مستقیم اقدام نمایید

۱۱- جهت آموزش نحوه تنظیم و ارسال فهرست معاملات فصلی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیاتهای مستقیم , به دوروش برخط و غیر برخط به فایل پاور پونت مندرج در سایت تحت عنوان " راهنمای معاملات فصلی برای اعضا نظام مهندسی " و سی دی آموزشی خاص اعضا مراجعه نمایید.

۱۲- جهت فهرست خرید (هزینه ها) با توجه به معافیت ارسال فهرست هزینه های حق عضویت و ۵ درصد و سازمان برای مابقی خرید های که مستند به فاکتور دریافتی است از گزینه "معاملات کمتر از ۱۰درصد مبلغ حد نصاب " استفاده نمایید.
شایان ذکر است در فهرست معاملات فصلی خرید باید خرید هایی که مستند به فاکتور(صورتحساب) است ارایه گردد، در غیر اینصورت اعضا مشمول ده درصد جریمه عدم ارایه صورتحساب می گردند

۱۳- بر اساس بخشنامه شماره ۲۰۰/۲۳۹۹۷/ص مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۷ در موارد زیر نیازی به اعلام در فهرست معاملات خرید یا فروش نمی باشد:

- دریافت و پرداخت حق عضویت اعضاء مجامع حرفه ای، احزاب و انجمن ها و تشکل های غیردولتی که دارای مجوز از مراجع ذیربط می باشند.
- دریافت و پرداخت هایی که به موجب قانون و مصوبات هیئت محترم وزیران توسط دستگاه های اجرائی به تشکل های قانونی، نهادهای عمومی غیردولتی،مجامع حرفه ای، انجمن ها، انجمن های صنفی، اتحادیه ها، احزاب، اشخاص حقیقی و حقوقی انجام می شود.
- دریافت و پرداخت هائی که به موجب قانون و مصوبات هیئت محترم وزیران توسط تشکل های قانونی،نهادهای عمومی غیردولتی، مجامع حرفه ای، انجمن ها، انجمن های صنفی، اتحادیه ها، احزاب به اشخاص حقیقی و حقوقی انجام می شود. (همانند ۵درصد شهرداری و نظام مهندسی)
- مبالغی که تحت عناوین جریمه یا خسارت، انواع عوارض و مالیات(به استثناء مالیات و عوارض قانون مالیات بر ارزش افزوده) حق ثبت،حق تمبر، حقوق گمرکی و موارد مشابه، به دستگاه های اجرائی پرداخت می گردد.
- مال الاجاره های املاک موضوع ماده ۵۳ قانون مالیاتهای مستقیم.
- حقوق و دستمزد پرداختی موضوع فصل سوم از باب قانون مالیاتهای مستقیم.
- وجوه پرداختی بابت حق نگهداری(شارژ) ساختمان و آبونمان های پرداختی.
- معاملات نقل و انتقال املاک موضوع ماده ۵۹ قانون مالیاتهای مستقیم برای متعاملین.

دانلود از:
memar98.com